



NVE

Begrunnelse for utredningsprogram

Ny 132 kV ledning Namsos S–Rørvik og ny Daltrøa transformatorstasjon

Overhalla, Namsos og Nærøysund kommuner i

Trøndelag



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Tensio TN AS
Referanse	202409410-56
Dato	26.05.2025
Ansvarlig	Ingrid Myrtveit
Saksbehandler	Rune Sakariassen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.



Innhold

INNHold	1
1 INNLEDNING	2
2 NVES BEHANDLING AV MELDINGEN	7
2.1 HØRING	7
2.2 MØTER	8
2.3 BEFARING	8
2.4 INNKOMNE MERKNADER	8
3 NVES VURDERING AV KRAV TIL UTREDNINGER	9
3.1 INNLEDNING	10
3.2 BESKRIVELSE AV PLANER, KART OG VEDLEGG TIL KONSEJONSSØKNADEN	10
3.3 BEHOVET FOR Å GJØRE TILTAK	10
3.4 SAMFUNNSØKONOMISK VURDERING OG TEKNISKE FORHOLD	11
3.4.1 <i>Generelt</i>	11
3.4.2 <i>Nettilknytning for elektrifisering av Haltenbanken</i>	11
3.5 ALTERNATIVER FOR TRASEER OG STASJONSALTERNATIVER	12
3.5.1 <i>Nye eller justerte traséalternativer</i>	12
3.5.2 <i>Stasjonsalternativer</i>	14
3.6 TILTAKETS VIRKNING FOR MILJØ OG SAMFUNN	15
3.6.1 <i>Generelt</i>	15
3.6.2 <i>Om avbøtende tiltak</i>	16
3.6.3 <i>Arealbruk og forholdet til planer og vern</i>	16
3.6.4 <i>Naturmangfold og vannmiljø</i>	17
3.6.5 <i>Reindrift</i>	19
3.6.6 <i>Samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk</i>	21
3.6.7 <i>Landskap og visualiseringer</i>	21
3.6.8 <i>Kulturminner og kulturmiljøer</i>	22
3.6.9 <i>Friluftsliv</i>	22
3.6.10 <i>Landbruk og andre naturressurser</i>	23
3.6.11 <i>Nærings- og samfunnsinteresser</i>	24
3.7 NATURFARE OG BEREDSKAP	27
3.8 FORHOLDET TIL GRUNN- OG RETTIGHETSHAVERE	27
3.9 UTREDNINGSKRAV SOM IKKE ER INKLUDERT I UTREDNINGSPROGRAMMET	28
3.9.1 <i>Traséalternativ</i>	28
3.9.2 <i>Utredningstema</i>	28
4 SAMMENSTILLING OG FORMIDLING AV UTREDNINGSRISULTATER	29
5 OPPSUMMERING	29
VEDLEGG A – SAMMENFATNING AV HØRINGSUTTALELSER	31



1 Innledning

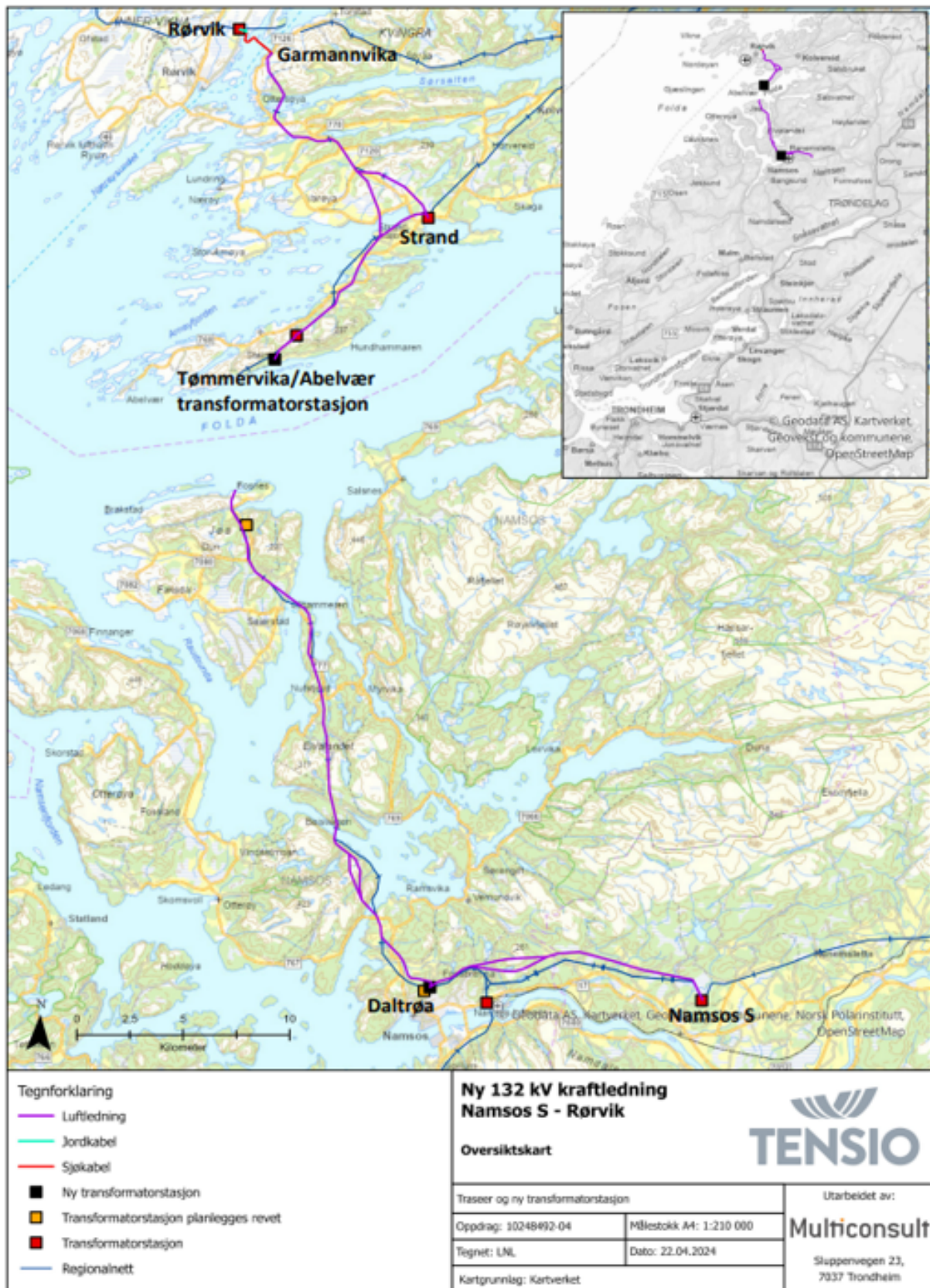
Dette notatet gir begrunnelse for utredningsprogrammet NVE har fastsatt. I notatet sammenfattes og diskuteres høringsuttalelsene som har kommet inn i forbindelse med høring av Tensio TN AS (Tensio) sitt forslag til utredningsprogram. På grunnlag av innkomne uttalelser og NVEs egne vurderinger, fastsetter NVE et utredningsprogram for tiltaket. Utredningsprogrammet er utformet som et eget brev av i dag, NVE ref. 202409410-55 og bør leses i sammenheng med dette notatet. Utredningsprogrammet er også tilgjengelig på NVEs nettside for saken www.nve.no/19381/A.

1.1 Tiltaket

NVE mottok 15. mai 2024 melding fra Tensio om ny kraftforbindelse mellom Namsos S og Rørvik transformatorstasjoner. Tiltaket berører kommunene Overhalla, Namsos og Nærøysund i Trøndelag, se figur 1.

Kraftledningen Tensio melder har to alternativer fordelt på tre ulike delstrekninger. Alternativene er nummerert etter dette, slik det fremgår av figur 1 til 6. Ny kraftforbindelse vil i deler av tiltaksområdet parallellføres med eksisterende 66 kV-ledning, mens det i andre deler er meldt nye alternative traseer. De meldte traseene er mellom ca. 64 km og 67.5 km lange, avhengig av valgt traséalternativ. Tiltakene det meldes om er:

- ny 132 kV kraftforbindelse mellom Namsos S transformatorstasjon i Overhalla kommune og Rørvik transformatorstasjon i Nærøysund kommune, bestående av:
 - luftledning fra Namsos S transformatorstasjon i Overhalla kommune til Daltrøa transformatorstasjon i Namsos kommune. To nye traséalternativer for hele strekningen er foreslått/meldt, se figur 2.
 - luftledning fra Daltrøa transformatorstasjon til muffeanlegg ved Hillstøa på Jøa i Namsos kommune. Hovedsakelig parallellføring med eksisterende 66 kV ledning, men med nye traséalternativer på deler av strekningen, se figur 3 og 4.
 - luftledning fra Tømmervika til Garmannvika i Nærøysund kommune. Hovedsakelig parallellføring med eksisterende 66 kV-ledning, men med nye traséalternativer på deler av strekningen, se figur 5 og 6.
 - Sjøkabel fra Garmannvika til landtak i Halsanbukta i Nærøysund kommune. Gjenbruk av eksisterende trasé, se figur 6.
 - Jordkabel fra landtak i Halsanbukta til Rørvik transformatorstasjon i Nærøysund kommune. Gjenbruk av eksisterende trasé, se figur 6.
- ny Daltrøa transformatorstasjon, se figur 2 og 3.
- mulig ny Abelvær/Tømmervika transformatorstasjon samlokalisert med Equinor sitt meldte landanlegg for landstrøm til plattformer på Haltenbanken (melding om Halten kraft fra land), se figur 5.
- forberedende tiltak i Namsos S og Rørvik transformatorstasjoner.
- riving av eksisterende 66 kV kraftledninger og de eksisterende transformatorstasjonene Daltrøa, Jøa og eventuelt Strand (avhengig av om/hvor Equinor får konsesjon for landanlegg).

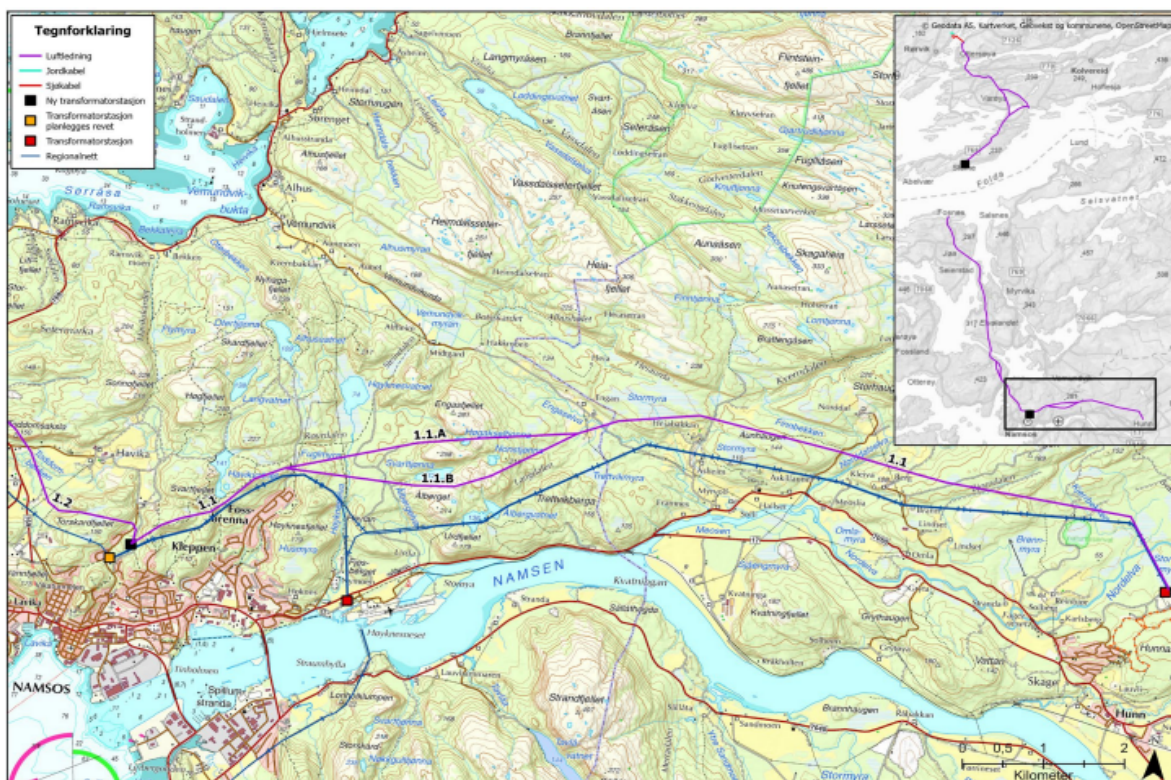


Figur 1: Kart fra Tensio sin melding som viser en oversikt over meldte alternativer for ny 132 kV kraftledning mellom Namsos S og Rørvik transformatorstasjoner, samt planlagt nye transformatorstasjoner og transformatorstasjoner planlagt revet.

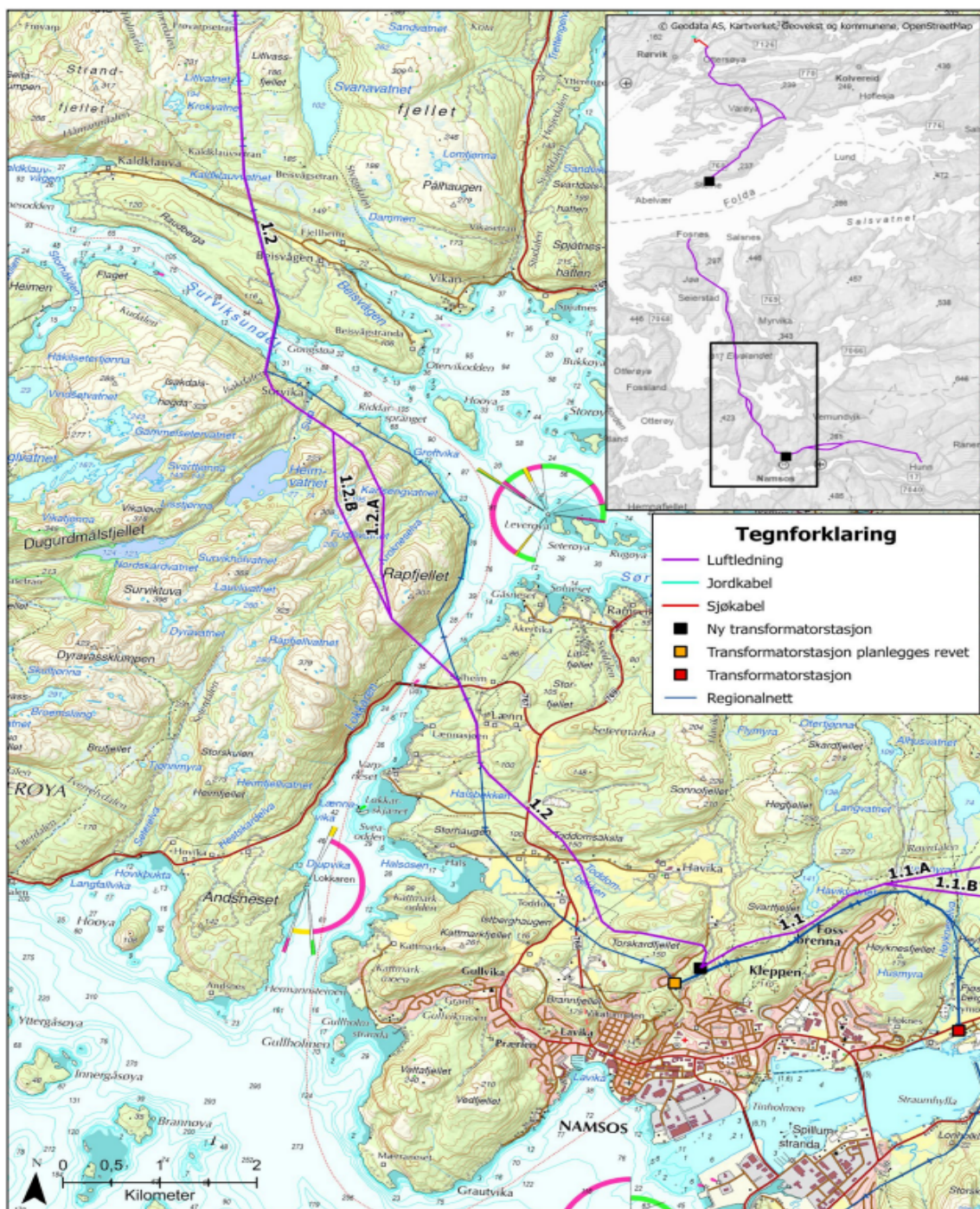


Tensio begrunner meldingen med at kraftnettet i regionen i dag er fullt utnyttet. Det er behov for fornyelse av nettet mot Rørvik/Ytre Namdal for å ivareta forsyningsikkerheten og tilrettelegge for økt forbruk og produksjon i regionen. Tiltaket er også nødvendig for å kunne tilknytte landstrøm til Haltenbanken og Ytre Vikna 2.0 vindkraftverk, samt gi økt kapasitet til ny last i området.

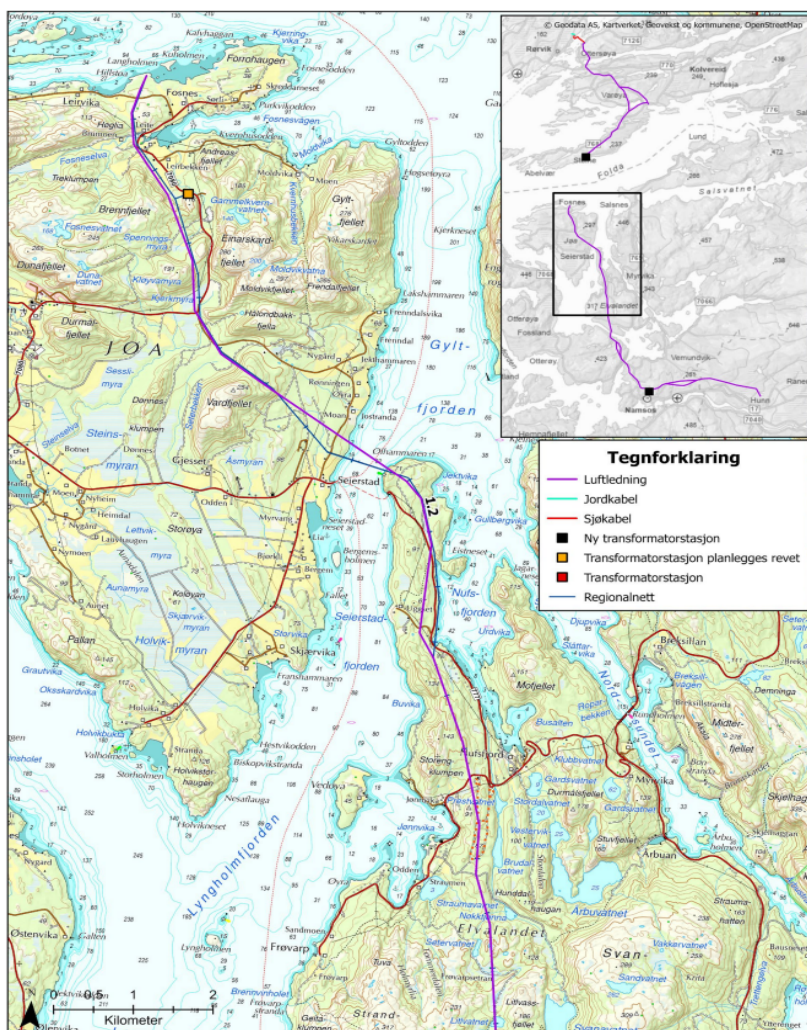
Eksisterende 66 kV kraftforbindelse og Daltrøa transformatorstasjon ble bygd i 1965, og er dermed gammelt og har lav overføringskapasitet. Transformatorstasjonen ligger i et område med marin leire og er utsatt for kvikkleireskred. I tillegg, er strekningen Abelvær til Strand transformatorstasjon i dag veldig eksponert med hensyn til drift, vedlikehold og visuelle virkninger.



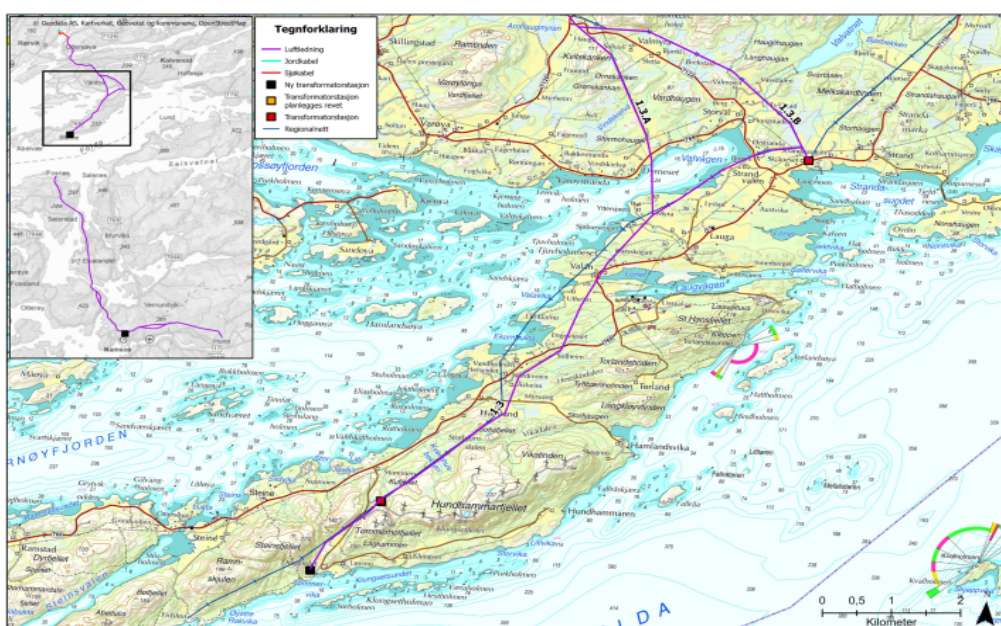
Figur 2: Strekningen Namsos S transformatorstasjon i øst til Daltrøa transformatorstasjon i vest. Meldte traseer er tegnet inn med lilla strek mens blå strek representerer eksisterende ledning. Kilde: Tensio.



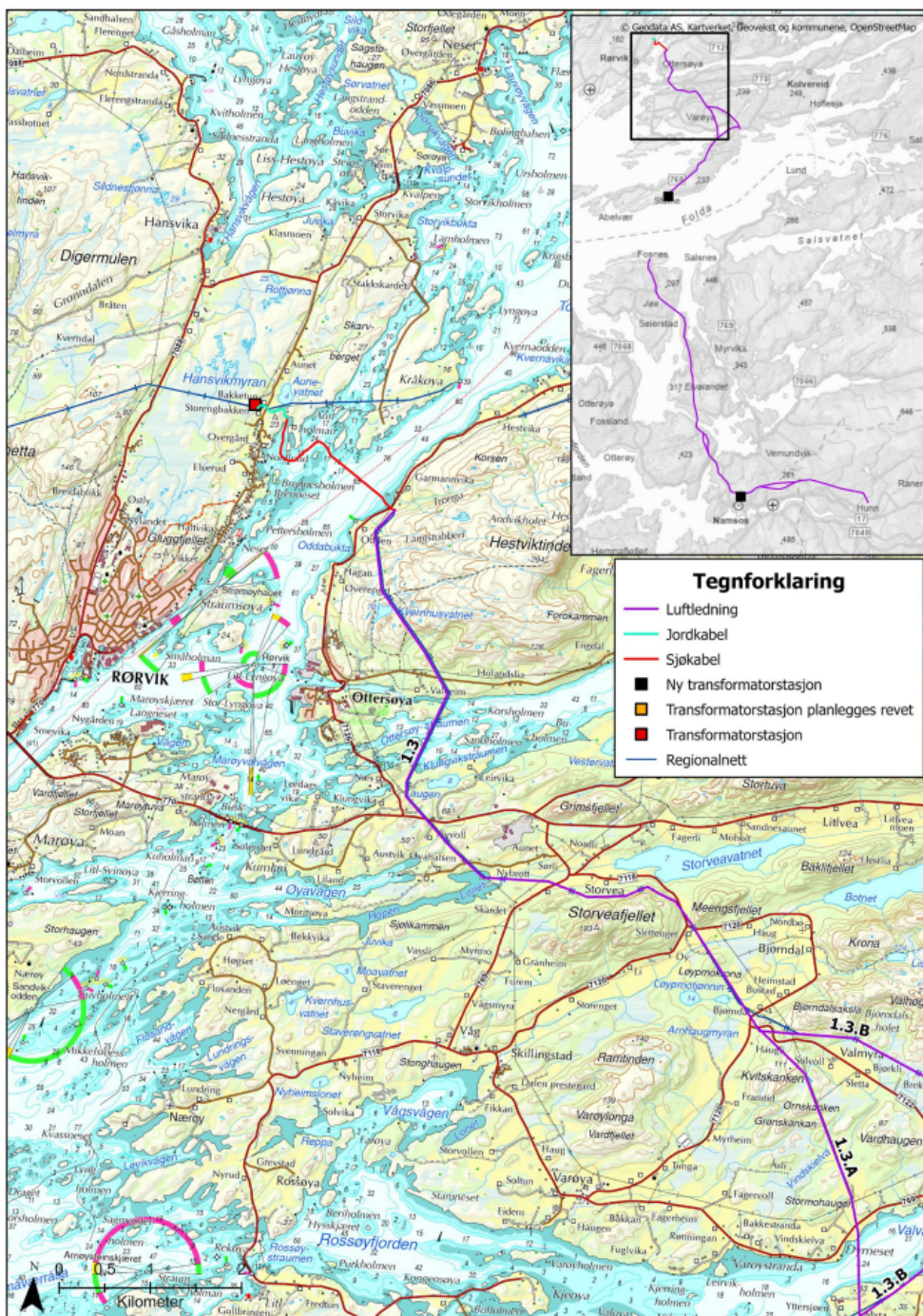
Figur 3: Strekningen Daltraa transformatorstasjon i sør til Elvalandet i nord (mot Hillstøa). Meldte traseer er tegnet inn med lilla strek mens blå strek representerer eksisterende ledning. Kilde: Tensio.



Figur 4: Strekningen Elvalandet i sør til Hillstø på Jøa i nord. Meldte traseer er tegnet inn med lilla strek mens blå strek representerer eksisterende ledning. Kilde: Tensio.



Figur 5: Strekningen fra Tømmervika i sør til Valvågen i nord (mot Rørvik). Meldte traseer er tegnet inn med lilla strek mens blå strek representerer eksisterende ledning. Kilde: Tensio.



Figur 6: Strekingen fra Valvågen i sør til Garmannvika og Rørvik transformatorstasjon i nord. Meldte traseer er tegnet inn med lilla strek mens blå strek representerer eksisterende ledning. Kilde: Tensio.

2 NVEs behandling av meldingen

NVE behandler saken etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 21. juni 2017.

2.1 Høring

NVE sendte meldingen på høring den 30. august 2024, med høringsfrist 11. oktober 2024. Tensio videresendte informasjon om NVEs høring til berørte grunneiere/rettighetshavere 2. september



2024. De berørte kommunene fikk utsatt høringsfrist til 16. oktober 2024. Folkeaksjonen mot vindkraft i Namdalen fikk utsatt høringsfrist til 18. oktober 2024, mens de berørte reinbeitedistriktene fikk utsatt høringsfrist til 25. oktober 2024. Høringen ble kunngjort etter gjeldende regler i Norsk lysingsblad 2. september 2024, og i avisene Ytringen og Namdalsavisa 12. september 2024. Høringen ble også annonsert på kommunenes internettsider rettet mot brukere i de aktuelle kommunene.

2.2 Møter

NVE hadde informasjonsmøter med berørte kommuner på:

- Rørвик Samfunnshus den 16. september med Nærøysund kommune.
- Namsos rådhus/formannskapssal den 18. september med Overhalla og Namsos kommuner.

NVE arrangerte offentlige informasjonsmøte på:

- Rørвик Samfunnshus den 16. september.
- NTE Arena i Namsos den 18. september.

Antall deltakere var omtrent 20 i Rørвик og omtrent 60 i Namsos.

Tensio deltok på alle møtene for å orientere om meldingen med forslag til utredningsprogram og svare på spørsmål.

2.3 Befaring

NVE befarte områdene for de meldte transformatorstasjonene og punkter langs meldte ledninger 17-18. september 2024. På befaringene deltok representanter fra Tensio og Multiconsult.

2.4 Innkommne merknader

NVE mottok totalt 40 høringsuttalelser til meldingen. Uttalelsene og Tensio sine kommentarer til disse, er sammenfattet i vedlegg A. Under følger en oppsummering av hovedtrekkene i uttalelsene.

Mange høringsparter har uttalt seg om de meldte traséalternativene fra Namsos S (Skage) transformatorstasjon i Overhalla kommune til Daltrøa transformatorstasjon i Namsos kommune (alternativ 1.1.A og 1.1.B, se figur 2). De er kritiske til at luftledningen er foreslått etablert lenger mot nord enn dagens ledning. De mener at plasseringen langs de høyeste delene av fjellet vil føre til unødvendige negative visuelle virkninger, da ledningen vil bli mer synlig enn dagens ledning. Videre mener høringsparter at ny trasé også vil føre til negative arealbeslag for jordbruks- og skogbruksaktører. De peker på at den nye ledningstraseen vil i tillegg komme mer i konflikt med friluftsliv da flyttingen mot nord fører til at ledningen vil krysse Namsosmarka med mye brukte turstier og skiløyper. Høringsparter som har uttalt seg angående denne strekningen ønsker gjenbruk av eksisterende 66 kV trasé lenger mot sør og nede i dalen.

Det har kommet en rekke innspill om forslag til justeringer av meldte traseer og om nye traseer og løsninger. Det argumenteres i mange av innspillene både for og imot at ny ledning bør parallellføres med eksisterende 66 kV ledning Namsos S – Rørвик. Argumenter for parallellføring er blant annet at andre interesser har tilpasset sin arealbruk til eksisterende ledning og at samlokalisering av inngrep er mindre negativt for naturmangfold, friluftsliv og visuelle virkninger. Blant argumentene imot parallellføring er større belastning på grunneiere og andre interesser som



allerede har ulemper med eksisterende ledning. I tillegg har flere bedt om utredning av sjø- og jordkabler på ulike strekninger.

Det har i tillegg kommet innspill om forslag til justeringer av meldte transformatorstasjoner. Enkelte mener at Daltrøa transformatorstasjon i Namsos bør plasseres lenger fra etablert tursti samt at det er foreslått utredning av alternativ plassering for Abelvær/Tømmervika transformatorstasjon i Nærøysund kommune bl.a. på bakgrunn av visuelle virkninger, støy og naturfare.

Naturmangfold trekkes av mange fram som et viktig tema. Flere av innspillene omhandler generell påvirkning på naturmiljø som følge av ny ledning og samlet belastning av denne. I tillegg har mange innspill informasjon om friluftslivsinteresser og arealbruk. Flere høringsparter er opptatt av kompensasjonsordninger for berørte grunneiere og rettighetshavere.

Sametinget krever at det blir gjennomført kulturminnefaglig befaring slik at samiske kulturminner blir registrert og dokumentert. Noen høringsparter og berørte reinbeitedistrikt uttaler seg om viktigheten med gode prosesser mot reindriftsnæringen.

Mange peker på viktigheten med et godt og sterkt kraftnett for å fremme lokal og regional nærings- og industriutvikling, og for å legge til rette for fremtidig grønn omstilling. Samtidig er mange bekymret av virkningen tiltaket vil ha på kraftbalansen og økte kostnader for industri og befolkningen generelt.

Enkelte høringsuttalelser er generelt kritiske til at dette tiltaket må gjennomføres for at oljeindustrien skal elektrifiseres fra land og at ny vindkraftproduksjon skal kobles på nettet. Mange mener at elektrifisering av norsk sokkel gir usikker klimagassreduksjon og press på utbygging av ny kraftproduksjon, som for eksempel vindkraft.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

Utredningsprogrammet er spesifisert i et eget brev av i dag og er en arbeidsbeskrivelse på det NVE mener må utredes før tiltaket kan søkes om etter energiloven, NVE ref. 202409410-55 (fastsatt utredningsprogram), og er en arbeidsbeskrivelse på det NVE har satt som krav at Tensio må utrede før de søker om konsesjon etter energiloven. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene etter både forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

NVE har gjennom høring av Tensio sitt forslag til utredningsprogram mottatt innspill til utredninger som kreves gjennomført, i tillegg til de Tensio har foreslått. Det har kommet innspill til konkrete temaer som kreves utredet, traséjusteringer, nye traseer og justeringer av plassering av transformatorstasjoner. Vi har vurdert alle innspillene nedenfor.

NVE stiller krav om at det brukes anerkjent metodikk, og at utredningene skal utføres av personer med relevant fagkompetanse. Det skal framgå hvem som har utarbeidet utredningene, og gjennomført feltbefaringer og -kartlegginger, samt hvilken relevant kompetanse disse har.

NVE forutsetter at Tensio benytter relevante tilgjengelige kilder for de ulike temaene. Vi ber også om at Tensio i nødvendig grad kontakter nasjonale og regionale myndigheter, berørte kommuner, interesseorganisasjoner og lokale fagressurser og grunneiere i utredningsarbeidet. Alle kilder som er brukt i utredningsarbeidet skal framgå.

Tensio skal kort redegjøre for metoder og datagrunnlag som er benyttet i utredningene. De skal også opplyse om eventuelle utfordringer, mangler og usikkerheter i datagrunnlaget, metoden og vurderinger som er gjort. Bakgrunnen for dette er å sikre at utredningene er av tilfredsstillende



kvalitet og mest mulig etterprøvbare. Der kunnskapsgrunnlaget er for mangelfullt, skal det gjennomføres feltbefaringer/kartlegginger. NVE presiserer at dette også gjelder i sjø. Vi forutsetter at Tensio samordner fagutredninger som utfyller hverandre, eller som må sees i sammenheng for å kunne belyse konsekvensene, eksempelvis landskap og friluftsliv.

Vi vil i de følgende kapitlene vurdere konkrete forslag til nye utredningskrav som har kommet i høringsuttalelsene. Forslaget til utredningsprogram for ny 132 kV kraftledning Namsos S – Rørvik og ny Daltrøa transformatorstasjon og innkomne merknader danner, sammen med NVEs vurderinger, grunnlaget for å avgjøre hva som er beslutningsrelevante temaer. Vurderingen av temaene er inndelt på samme måte som disposisjonen i utredningsprogrammet.

3.1 Innledning

Innledningsvis i utredningsprogrammet spesifiserer NVE hva som skal legges til grunn for konsekvensutredningen. Formuleringene gjelder for alle deler av tiltaket og alle temaene nevnt i utredningsprogrammet.

3.2 Beskrivelse av planer, kart og vedlegg til konsesjonssøknaden

NVE setter krav om at Tensio skal beskrive de elektriske anleggene og nødvendige permanente og midlertidige hjelpeanlegg som bygg, veier og riggplasser. Både vurderte og omsøkte alternativer skal beskrives og vises på kart. Det skal også gis en overordnet beskrivelse av anleggsarbeidene, herunder transport langs offentlige og private veier/traseer og kraftledningstraseer. Tensio skal også beskrive forventet tidsplan for gjennomføring av tiltakene.

Kapittel 2 Beskrivelse av planlagte anlegg i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) skal brukes som hjelpemiddel for å få nærmere veiledning om omfanget av utredninger og krav knyttet til beskrivelse av anleggene, kartkvalitet, definisjon av anleggsveier m.m. Utredningene må inneholde en beskrivelse av metode for legging av kabel i sjø. Det skal vurderes om det er behov for nedspyling, stein- og gruslegging, graving og sprenging.

NVE krever videre at Tensio skal utarbeide nødvendige kart, situasjonsplaner for transformatorstasjoner, visualiseringer og tegninger og andre vedlegg i tråd med veilederens krav til vedlegg til søknaden.

3.3 Behovet for å gjøre tiltak

Noen høringsparter stiller spørsmål ved nødvendigheten av tiltaket. Deres oppfatning er at tiltaket gjennomføres for at Equinor skal elektrifisere petroleumsinstallasjoner på norsk sokkel samt at Ytre Vikna 2.0 vindkraftverk skal kunne bygges. Samtidig er det flere lokale og regionale næringsinteresser som mener at tiltaket er avgjørende for vekst i næringslivet i regionen.

Tensio skriver i meldingen og i svar på høringsinnspill at formålet med tiltaket er å styrke forsyningssikkerheten og tilrettelegge for økt forbruk og produksjon i området. Tensio sier at tiltaket er nødvendig for å tilknytte landstrøm til Haltenbanken og vindkraftverket Ytre Vikna 2.0, men også nødvendig for den generelle fremtidige forbruksøkningen i området siden nettet i dag er fullt utnyttet. Videre skriver Tensio at det eksisterende 66 kV-nettet og dagens Daltrøa transformatorstasjon er gammelt og har lav kapasitet, samt diverse drifts- og vedlikeholds utfordringer. Tensio mener at en spenningsoppgradering på denne strekningen er helt nødvendig for å ta høyde for fremtidig økt kraftforbruk og produksjon i regionen.



NVE påpeker at behovet for å gjøre tiltak er et sentralt tema i vår konsesjonsbehandling. Vi setter derfor krav om at Tensio skal gi en tydelig begrunnelse for tiltaket. Vurderingene skal gjøres med utgangspunkt i problemene ved dagens situasjon, framtidig utvikling f.eks. i kraftforbruk og -produksjon og konsekvenser i fravær av tiltak. Slike konsekvenser kan være svekket forsynings-sikkerhet, dårligere teknisk tilstand eller avvist etterspørsel fordi nye forbrukere ikke kan knyttes til nettet.

Utredningen skal ta utgangspunkt i [NVEs veileder for samfunnsøkonomisk analyse av nettiltak](#), kravene i kapittel 3 i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) og de krav som framgår av utredningsprogrammet.

3.4 Samfunnsøkonomisk vurdering og tekniske forhold

3.4.1 Generelt

Søknaden skal inneholde eller vise til en samfunnsøkonomisk vurdering av konsepter og tekniske løsningsvalg innenfor valgt konsept. Dette innebærer blant annet å beskrive nullalternativet og alternative løsninger, vurdere prissatte og ikke-prissatte virkninger, usikkerhet og gi en begrunnet anbefaling av valgt konsept og løsningsvalg. Utredningen skal ta utgangspunkt i NVEs veileder for samfunnsøkonomisk analyse av nettiltak og de krav som framgår av utredningsprogrammet.

Virkninger for miljø og samfunn av det tekniske løsningsvalget vurderes gjennom egne konsekvensutredninger basert på kravene som stilles i kapittel 3.6.

Tensio skriver at det meldte tiltaket er omfattet av to konseptvalgutredninger som omhandler forsterkning mot Ytre Namdal. Disse er «*Konseptvalgutredning ny 132 kV mellom Namsos S (Skage) og Rørvik*» og «*Konseptvalgutredning stasjonsstruktur i Namsos by*». I konsesjonssøknaden kan Tensio vise til disse konseptvalgutredningene og/eller oppdaterte versjoner av disse.

Konsesjonssøknaden skal inneholde et sammendrag og en faglig vurdering om forutsetningene som lå til grunn for konseptvalget fremdeles er gjeldende, eventuelt om det har skjedd endringer som tilsier at et annet konseptvalg nå er mer samfunnsøkonomisk rasjonelt. Sammendraget kan også inneholde en oversiktlig sammenstillingstabell med relevante kostnads- og nyttevirkninger for alle vurderte konsepter, inkludert nullalternativet.

I konseptvalgutredning 132 kV regionalnett mellom Namsos S og Rørvik er det ikke utformet et nullalternativ som øvrige alternativer sammenlignes med. I konsesjonssøknaden bør vurderte konsepter og tekniske løsningsvalg sammenlignes med et nullalternativ som innebærer en forsvarlig videreføring av dagens funksjoner, selv om dette kan innebære at nytt større forbruk eller produksjon kan knyttes til. Tensio skriver at dagens nettanlegg er gammelt og at det uansett vil være behov for reinvesteringer fremover. Dette vil innebære fremtidige investeringskostnader og mulige inngrep. Med et nullalternativ som sammenligningsgrunnlag vil det være enklere å synliggjøre, for myndigheter og interessenter, utfordringer med dagens nett og hvorfor det kan være rasjonelt å gjennomføre tiltak utover det som blir gjort i nullalternativet.

Det gjøres oppmerksom på at klassifisering av anlegg og detaljskjema er unntatt offentlighet og skal verken inngå eller beskrives i offentlige dokumenter. Dokumenter som er unntatt offentlighet merkes, og legges som vedlegg til konsesjonssøknaden.

3.4.2 Nettilknytning for elektrifisering av Haltenbanken

Flere høringsinstanser uttrykker bekymring for hvordan Equinor sitt elektrifiseringstiltak vil påvirke krafttilgangen til eksisterende og fremtidige strømkunder i regionen. NVE gjør



oppmerksom på at Statnett har reservert 171 MW til Equinor i Namsos S transformatorstasjon under forutsetning av at ledningen Namsos S – Rørvik blir oppgradert til 132 kV. Statnett har dermed vurdert at det vil være kapasitet i transmisjonsnettet til Equinor, og at denne tilknytningen vil være driftsmessig forsvarlig. NVE vil derfor ikke kreve at Tensio gjør ytterligere vurderinger av Equinor sitt elektrifiseringstiltak sin påvirkning på kraftsituasjonen i regionen.

3.5 Alternativer for traseer og stasjonsalternativer

NVE har i høringen mottatt innspill på de foreslåtte og vurderte traseene, samt innspill om nye og justerte traseer og plassering av transformatorstasjoner. Forslag om nye traseer inkluderer også bruk av jord- og sjøkabler. Innspillene er sammenfattet i vedlegg A. Tensio har vurdert noen av innspillene i sine svar på høringsuttalelsene. Svarene er sammenfattet etter de respektive innleggene.

NVE presiserer at de alternativene vi ber om at skal utredes, ikke nødvendigvis må omsøkes. Tensio må selv avgjøre og begrunne de løsningene de velger å søke om. Dersom noen av alternativene som skal utredes vurderes å ha så store ulemper at de ikke er realistiske, kan disse tas ut av det videre utredningsarbeidet. Det skal da begrunnes hvorfor Tensio ikke ønsker å søke om disse.

Dersom øvrige transformatorstasjoner/koblingsstasjoner skal oppgraderes/ombygges, bygges eller rives som følge av ledningen, skal de utredes og inngå i søknaden.

Alternative traseer og stasjonsjusteringer som er foreslått av høringsparter er begrunnet med hensynet til blant annet naturmangfold, friluftsliv, visuelle virkninger, landbruk og samiske interesser. NVE vil be Tensio om å utrede alle forslag med unntak av de som er spesifisert i kapittel 3.9.

3.5.1 Nye eller justerte traséalternativer

NVE har i høringen mottatt innspill til nye traseer, justering av de meldte traseene og bruk av jord- og/eller sjøkabel på noen strekninger. Disse er vurdert nærmere under.

NVE gjør oppmerksom på at utredningene av alternativer Tensio velger å søke om skal være på samme nivå. Øvrige alternativer skal utredes så langt som nødvendig for å begrunne hvorfor de ikke søkes om.

Strekningen Namsos S transformatorstasjon til Daltrøa transformatorstasjon

Det er kommet mange innspill om at dagens trasé for 66 kV-ledningen Namsos S (Skage) – Daltrøa (Namsos) bør gjenbrukes, evt. at ny trasé bør gå parallelt med denne, se figur 2.

Tensio har i meldingen skrevet at et slikt alternativ ikke vurderes å være reelt som følge av behov for strømteknologier, nærføring til boligområde ved Kleiva, ikke plass/trangt enkelte steder og at det er områder med fare for kvikkleireskred her. I følge Tensio er det, i enkelte områder, ikke plass til ny ledning her uten å flytte eksisterende infrastruktur. Tensio skriver videre at fordelene med den meldte traseen er at den vil bli kortere og muligheten til å bygge ledningen fritt. Samtidig unngår man omlegging av eksisterende ledning noen steder.

NVE konstaterer at Tensio har gitt flere grunner for at gjenbruk/parallelføring av Namsos S – Daltrøa ikke er et foretrukket alternativ. Det er imidlertid mange som har bedt om utredning av dette alternativet og Tensio har i sine svar til høringsuttalelser antydnet at de vil vurdere andre traséalternativer i dette område. NVE mener at Tensio sitt svar ikke er tilstrekkelig til å forkaste løsningen på nåværende tidspunkt. Vi ber derfor Tensio om å vurdere hvor det er aktuelt å bygge



deler av ledningen i samme trasé og hvor det vil være nødvendig med en justering. Vi ber videre om en overordnet vurdering av virkninger for areal og miljø. Dersom det ikke er realistisk med gjenbruk av eksisterende trasé skal Tensio beskrive hva ulempene med inn- og utkobling av denne ledningen betyr med tanke på byggetid, utbyggingskostnad, risiko for avbrudd og leveringspålitelighet, inkludert måter for å håndtere/reducere denne risikoen, samt andre konsekvenser.

Strekningen Daltrøa transformatorstasjon til Hillstøa på Jøa

NVE har mottatt noen innspill om gjenbruk av dagens trasé for 66 kV-ledningen rundt Rapfjellet på Otterøya, se figur 3. Høringspartene peker på at ny trasé vil kunne gi økt konflikt med samiske kulturminner, natur og naturlandskap, vilt, skog og verneverdige arter.

Tensio har i meldingen skrevet at gjenbruk av traseen vurderes som vanskeligere å gjennomføre enn nye alternative traseer. Her vil gjenbruk av traseen komme i konflikt med et settefiskanlegg, ha mindre vinkel inn mot fjordspennmasta over Surviksundet, samt at fjordspennet over Lokkaren direkte opp til et platå vest for toppen av Rapfjellet er enklere å bygge.

NVE ser at alternativ 1.2.B vil komme i direkte konflikt med et samisk kulturminne og en registrert flyttlei, samt at de meldte alternativene over fjellet vil kunne ha indirekte visuelle virkninger på flere registrerte samiske kulturminner. Basert på innkomne uttalelser og NVEs egne vurderinger mener NVE at det vil være viktig at Tensio vurderer og beskriver et alternativ med gjenbruk av trasé langs sjøen rundt Rapfjellet.

Strekningen Tømmervika til Garmannvika

Det har kommet høringsinnspill på gjenbruk av dagens trasé for 66 kV-ledningen som går langs sjø fra området ved Hamland til Strand. Det har også kommet innspill på bruk av jord- eller sjøkabel på dette strekket, se figur 5 og 6.

Tensio har i meldingen beskrevet at strekningen Abelvær til Strand transformatorstasjon i dag er veldig eksponert med hensyn til drift, vedlikehold og visuelle virkninger. Tensio har derfor valgt å gå bort fra gjenbruk av trasé som strekker seg over og langs sjø fra Ekornbukta til Anekokkhaugen, og foreslår en trasé lenger inn på land som vil bli mindre eksponert.

Voengel Njaarke reinbeitedistrikt har i konsultasjon med NVE uttalt at dagens 66 kV ledningstrasé fra området ved Hamland til Strandvalen bør gjenbrukes siden plasseringen har liten innvirkning på reindriftsnæringen. Grunneiere på Strandval skriver i høringsinnspill at de ikke ønsker ny ledning i dagens 66 kV trasé forbi Valvågen. Grunneierne ber om vurdering av kabel for strekningen fra Ekornbukta, alternativt fra Valavika til Strand transformatorstasjon for å hensynta sangsvaner som trekker fra sjø til landbruksjordene. Videre ber grunneierne om at sjø- eller jordkabel vurderes dersom alternativ 1.3.B fremdeles er aktuelt.

Tensio skriver i sin kommentar til høringsuttalelsen til grunneierne på Strandval at alternativ 1.3.B ikke lenger vil bli vurdert og konsesjonssøkt. Tensio har ikke kommentert kabelalternativ i dette området, hverken i meldingen eller i svar på høringsuttalelsen. NVE opplyser om Stortingets kabelpolicy som sier at 132 kV ledninger som hovedregel skal bygges som luftledning (se avsnitt under for nærmere beskrivelse).

NVE mener at grunnene Tensio har oppgitt her ikke er tungtveiende nok til å forkaste løsningen over Ekornbukta og Valavika på nåværende tidspunkt. Basert på kommentar i konsultasjonsmøte med reinbeitedistriktet ber derfor NVE Tensio om å vurdere hvor det er aktuelt å bygge deler av



ledningen i eksisterende trasé. Dersom det ikke er realistisk med gjenbruk av eksisterende trasé skal Tensio beskrive hva ulempene med inn- og utkobling av denne ledningen betyr med tanke på byggetid, utbyggingskostnad, risiko for avbrudd og leveringspålitelighet, inkludert måter for å håndtere/reducere denne risikoen, samt andre konsekvenser. Vi ber videre om en overordnet vurdering av virkninger for reindrift.

Jordkabel som alternativ til luftledning

Voengel Njaarke reinbeitedistrikt (VN-RBD) har i høringsuttalelse og konsultasjonsmøtet med NVE krevd at jord- eller sjøkabel utredes som alternativ til luftledning gjennom sitt distrikt, alternativt at det utredes et kabelalternativ på Varøya/Ottersøya som et avbøtende tiltak for å hindre mer stenging av flyttlei som opplever sterkt press.

Kabel i regionalnettet, og spesielt innskutte kabelstrekninger, er svært kostbart, og bruken er bestemt av Stortingets kabelpolicy (Meld. St. 14 2011– 2012) som beskriver de gjeldende [retningslinjer for bruk av jord- og sjøkabel i kraftnettet](#). Disse retningslinjene tilsier at på spenningsnivå over 22 kV skal det primært benyttes luftledning. Kabel kan vurderes dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, gir særlig miljøgevinst sammenlignet med luftledning og/eller en begrenset strekning med kabling kan gi en vesentlig bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning.

VN-RBD svarer i konsultasjonsmøtet, etter å ha blitt informert om Stortingets kabelpolicy, at de har en policy som går ut på å drive reindriftnæring til det beste for dyrene, og indikerer dermed at Stortingets kabelpolicy ikke er forenelig med reindriften.

NVE vil i tråd med føringene be Tensio om å gi en generell beskrivelse av jordkabel som alternativ til luftledning, herunder forskjeller i tekniske egenskaper, kostnader og virkninger for miljø og samfunn. Vi vil også be om en beskrivelse av metoder for kabellegging og kostnadsforskjeller knyttet til grunnerverv.

NVE vil videre be Tensio om en nærmere utredning av jordkabel som alternativ til luftledning på følgende strekning:

- Kabling av ny 132 kV kraftledning ved Varøya/Ottersøya etter nærmere dialog med Voengel Njaarke reinbeitedistrikt. Se også kapittel 3.6.5 for nærmere beskrivelse.

3.5.2 *Stasjonsalternativer*

Justering av plassering av Daltrøa transformatorstasjon

NVE har i høringen mottatt innspill til at plassering av ny Daltrøa transformatorstasjon bør vurderes justert. Flere høringsparter mener det er behov for å se på en alternativ stasjonsplassering som ivaretar natur, friluftsliv/rekreasjon og visuelle virkninger. Innspillene uttrykker ønske om en plassering midt mellom veien og lysløypa der stasjonen kan omkranses av trær for å bli mindre synlig.

Tensio har i meldingen og svar til innspill beskrevet at dagens Daltrøa transformatorstasjon har mangler iht. krav i kraftberedskapsforskriften på grunn av tilstand og alder. Videre er grunnforholdene dårlige på dagens plassering av transformatorstasjonen, og den ligger svært nær boligbebyggelse. Tensio skriver i sitt svar at de vil vurdere en justering av stasjonsplasseringen slik at den gir minst mulig negative virkninger i nærmiljøet.



NVE vil be Tensio om å vurdere og beskrive en alternativ plassering av Daltrøa transformatorstasjon i samråd med Namsos kommune og i tråd med innkomne høringsuttalelser. Tensio skal også beskrive eventuelle skjermingstiltak som et avbøtende tiltak.

Abelvær transformatorstasjon

NVE har i høringen mottatt innspill, fra grunneier i Tømmervika, at han ønsker å bli involvert og ha dialog angående plasseringen av ny stasjon. Grunneier ønsker at plassering av stasjon ikke kommer i konflikt med visuelle virkninger, støy, skogsvei, dyrket mark, tursti og fremtidige økonomiske tap.

Tensio har i meldingen og svar på innspill presisert at plassering av Abelvær transformatorstasjon også er knyttet opp mot Equinor sitt landanlegg for landstrøm til Haltenbanken. Tensio stiller seg positive til å involvere grunneier i det videre arbeidet med plassering av stasjonen i forbindelse med konsesjonssøknaden, og NVE vil derfor be Tensio om å ha dialog med grunneier, Nærøysund kommune og Equinor i den videre prosessen.

Riving av eksisterende transformatorstasjoner

NVE har i høringen mottatt flere innspill fra høringsparter som er bekymret for konsekvensene ved nedleggelse og riving av transformatorstasjoner.

Tensio skriver i svar til høringsuttalelse at det er et mål at forsyningssikkerheter ikke reduseres som følge av riving av Jøa transformatorstasjon, og at de vurderer ulike alternativer for å styrke forsyningen til Jøa i 22 kV-nettet. Videre mener Tensio at de lokale konsekvensene av tiltakene som skal gjennomføres vil være økt forsyningssikkerhet og økt lokal kapasitet i strømmettet.

NVE ber Tensio om en beskrivelse av tiltakene og tidshorizont angående riving av transformatorstasjoner som skal tas ut av kraftsystemet. Disse skal kartfestes og det skal vurderes og beskrives fordeler og ulemper av riving opp mot tiltakets virkninger for samfunnsøkonomiske vurderinger, miljø og samfunn.

Riving av eksisterende kraftledninger

Eksisterende 66 kV kraftledninger som skal rives som følge av utbyggingen skal beskrives og kartfestes. Det skal også gjøres en beskrivelse av tidshorizonten for disse planene. Fordeler og ulemper av riving skal vurderes opp mot tiltakets virkninger for miljø og samfunn.

3.6 Tiltakets virkning for miljø og samfunn

3.6.1 Generelt

Tensio sitt forslag til utredningsprogram omfatter i store trekk standard utredningskrav som NVE stiller i slike saker og danner dermed et godt utgangspunkt. NVE går ikke nærmere inn i en vurdering av disse kravene, men inkluderer dem i utredningsprogrammet på vanlig måte. Vi vil i de følgende kapitlene vurdere konkrete forslag til nye utredningskrav som har kommet i høringsuttalelsene. Der det er nødvendig å se ulike utredningstemaer i sammenheng, vil vi spesifisere det.

Utredningen skal i tråd med krav i forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) ha referanse til nullalternativet, og beskrive miljøtilstanden med og uten tiltaket, men gitt andre gjennomførte og vedtatte planer og tiltak. Utredningen skal også vurdere samlede virkninger av tiltaket og andre eksisterende, godkjente planer eller tiltak.



NVE viser i utredningsprogrammet til Riksantikvarens og Miljødirektoratets håndbok [Konsekvensutredninger for klima og miljø \(M-1941\)](#) som er anerkjent metodikk for flere av temaene som inngår i utredning av virkninger for miljø og samfunn iht. KU-forskriften. Vi viser også til metodikken i Vegdirektoratets [håndbok V712 Konsekvensanalyser](#) som kan brukes til støtte for enkelte andre relevante tema som ikke omfattes av M-1941.

Innsamlede data skal systematiseres, gjøres tilgjengelige for offentlige myndigheter eller legges inn i offentlige databaser der det er lagt til rette for dette, jf. Riksantikvaren og Miljødirektoratets håndbok M-1941. Når det gjelder eventuelle data fra marine funn, ber vi Tensio om å ta kontakt med Miljødirektoratet, eller annen relevant myndighet, for avklaring av hvordan dette skal rapporteres.

3.6.2 Om avbøtende tiltak

NVE har mottatt flere innspill til tiltak som kan redusere negative virkninger, kjent som avbøtende tiltak. Flere av innspillene handler om forslag til alternative traseer, traséjusteringer og kabelalternativer samt alternative plasseringer av transformatorstasjoner. Innspill til alternative løsninger er kommentert i kapittel 3.5.

NVE stiller krav om at avbøtende tiltak skal vurderes for alle relevante temaer for både anleggs- og driftsfasen. Dette omfatter tiltak for å *unngå, begrense, istandsette* og som siste utfall eventuelt *kompensere* vesentlige negative virkninger jf. det såkalte tiltakshierarkiet. Beskrivelsen skal også omfatte en vurdering av hvorvidt det er hensiktsmessig å overvåke om tiltakene har ønsket effekt. NVE mener ev. planlagte overvåkningsordninger kan beskrives nærmere i en detaljplan som det vil bli satt vilkår om i en konsesjon. Det må blant annet vurderes tiltak for å forebygge fuglekollisjoner og bruk av ulike mastetyper for å begrense behovet for hogst i områder som er spesielt viktige for naturmangfold eller skogbruk. NVE har også stilt krav om at Tensio skal utrede flere traséjusteringer, nye traseer, et jordkabelalternativ og justering av plassering av transformatorstasjoner for å redusere negative virkninger.

Det må i søknaden og konsekvensutredningen klart framgå hvilke avbøtende tiltak som Tensio planlegger å gjennomføre, og som derfor også ligger til grunn for fastsatt konsekvensgrad. Tensio må videre gi en oversikt over hvilke tiltak som kun er foreslått i utredningen, men som de ikke planlegger å gjennomføre og som derfor ikke inngår i konsekvensgraden.

3.6.3 Arealbruk og forholdet til planer og vern

NVE har mottatt høringsinnspill om at tiltaket flere steder vil komme i konflikt med annen arealbruk.

Enkelte høringsparter er kritiske til at planer for bygging av de aktuelle nettanleggene er beskrevet for lite detaljert bl.a. når det gjelder planlagt arealbruk. NVE viser her til at planer på meldingsstadiet normalt vil være lite detaljert. Et av formålene med høringen og påfølgende konsekvensutredning av planene er nettopp å redusere konflikter basert på informasjonen som hentes inn.

Flere høringsparter er opptatt av mest mulig samordning av eksisterende og teknisk infrastruktur for å redusere inngrep, båndlegging av arealer og konflikter med miljø- og friluftsinnteresser. Dette gjelder både samordning av Tensio og Equinor sine planer med hverandre og med annen eksisterende og planlagt infrastruktur.

Statsforvalteren i Trøndelag, Landbruksdirektoratet og de berørte reinbeitedistriktene har i sine høringsinnspill påpekt at tiltaket flere steder kan komme i konflikt med eller må tilpasses annen



eksisterende eller planlagt arealbruk, og at konsekvenser av flere traseer kontra samordning med annen teknisk infrastruktur må utredes for å hensynta reindriftsnæringen spesielt. Landbruksdirektoratet og Voengel Njaarke reinbeitedistrikt skriver videre at tiltaket vil ha negativ påvirkning på to særverdiområder for rein og foreslår at alternative løsninger for å minimere skadeområdet bør utredes.

NVE legger til grunn at Tensio planlegger tiltaket for å minimere konflikt og ulemper for annen arealbruk. Dette forutsetter også nødvendige undersøkelser i konsesjonsfasen, inkludert i sjø. Vi legger også til grunn at Tensio planlegger for å minimere sin arealbruk, da nedbygging av arealer ofte er den største kilden til klimagassutslipp fra nettutbygging. Samtidig konstaterer vi at utbygging av kraftnettet er nødvendig for å erstatte bruk av mindre klimavennlige fossile kilder, og at dette kan kreve nedbygging av karbonrike arealer, noe som også framgår av en tiltaksanalyse for skog- og arealbrukssektoren utarbeidet i 2023 på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet.

NVE krever at Tensio i konsesjonssøknadene gjør rede for arealbehov, hvilke typer areal som båndlegges og på hvilken måte. Vi stiller videre krav om at de beskriver forholdet til gjeldende private og offentlige planer, og at de gir en oversikt over bebyggelse nær ledningstraseer, transformatorstasjoner og landfall.

NVE ber også Tensio om å redegjøre for prinsipper og fremgangsmåte for erstatning av grunn og rettigheter jf. kapittel 3.8.

3.6.4 *Naturmangfold og vannmiljø*

Mange høringsinnspill er knyttet til at meldte ledningstraseer er foreslått bygget i svær verdifulle naturområder med mangelfullt kunnskapsgrunnlag og stort kartleggingsbehov av naturmangfold. Flere nøkkelbiotoper (MiS-figurer), fugl og annet dyreliv kan potensielt bli berørt av de meldte alternativene.

NVE krever konsekvensutredning av naturmangfold. Mange av forslagene til utredninger NVE har mottatt gjennom høringsinnspillene dekkes av standardkrav som NVE stiller bl.a. til utredning av konsekvenser for verneområder, naturtyper, arter av planter og dyr. Vi stiller spesifikke krav til metodikk, kilder og gjennomføring av utredningene.

Det er viktig å påpeke at utredninger av virkninger av kraftledninger og transformatorstasjoner ikke vil gi en generell kartlegging av naturmangfoldet verken i traseene, stasjonsområdene eller i omkringliggende områder. Utredningene skal gi beslutningsrelevant informasjon, og det skal fokuseres på truede og sårbare arter, som av erfaring forventes å bli påvirket av denne type anlegg. NVE vil stille krav om at viktige områder og lokaliteter for naturmangfold vises i kart.

Av naturtyper skal utredningen legge vekt på de nevnte naturtyper som er rødlistede eller har sentral økosystemfunksjon og skal kartlegges etter Miljødirektoratets instruks for terrestriske naturtyper, verdifulle naturtyper i ferskvann skal kartlegges etter DN-håndbok 13, og marine naturtyper kartlegges etter DN-håndbok 19 og OSPARs liste over truede og minkende habitater.

Utredningen skal gi en oversikt over rødlistede arter jf. gjeldende norsk rødliste for arter, arter som er prioritert etter naturmangfoldloven § 23, fredede arter, samt spesielle økologiske former av arter og andre spesielt hensynskrevende arter jf. arter med nasjonal forvaltningsinteresse i Naturbase. Oversikten skal også inkludere livskraftige arter (LC) dersom tiltaket kan påvirke bestandene av disse artene i vesentlig grad. NVE konstaterer at ledningen vil krysse store skog- og myrområder. Disse naturtypene kan være under minsteareal for kartlegging som naturtype etter Miljødirektoratets instruks, men likevel være viktig for naturmangfoldet lokalt og på en



landskapsøkologisk skala. Det er derfor viktig å kartlegge arter, også arter som er nær truet (NT), knyttet til gammelskog og gamle trær i tillegg til myr, bekkekløfter m.m. Utredningen skal også vurdere virkninger for geologisk mangfold.

Statsforvalteren i Trøndelag skriver i sitt innspill at sjøområder og områder med ferskvann som berøres også skal kartlegges. Dette inkluderer konsekvenser i gyte- og oppvekstområder i elver og bekker med villaks, sjørrret og elvemusling. Disse artene tåler dårlig mye suspensjonsmateriale, tilslamming og endret vannkjemi på grunn av graving og/eller sprengning. Dette gjelder spesielt elvemusling som er registrert i mindre vannveier tidligere. NVE ber Tensio vurdere behov for avbøtende tiltak i anleggs- og driftsfasen ved kryssing av elver og bekker.

Det skal også gjøres en vurdering av samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10. Vurderingen skal legge til grunn omsøkt tiltak og allerede gjennomførte og godkjente/vedtatte planer. NVE legger til grunn at dette i hovedsak gjelder større arealinngrep som det kan framskaffes en oversikt over gjennom offentlige planer, herunder kommunens arealplaner, samt utbygde og konsesjonsgitte kraftproduksjons- og nettanlegg i NVE Atlas. Vurderingen av samla belastning skal omfatte både tiltakets effekt på de enkelte miljøverdier, og en vurdering av hvordan dette påvirker økosystemet de er en del av.

NVE konstaterer at store deler av tiltaks- og influensområdene er svært viktig for fugl, og at virkninger for denne artsgruppen er et viktig tema i konsesjonssaken. Det er flere arter i området som er sårbare for arealinngrep, forstyrrelser i anleggsfasen og/eller er utsatt for kollisjon med luftledninger. Dette inkluderer hubro, som er en art som nevnes i flere av høringsuttalelsene. Statsforvalteren i Trøndelag har påpekt at inngrep nærmere enn 5 km fra hubrolokalitet ikke bør gjennomføres. Enkelte høringsuttalelser gjør rede for en bekymring for faren for kollisjon med ledninger for ørn, orrfugl og annen storfugl.

NVE mener at Tensio sitt forslag til utredningsprogram er dekkende for temaet fugl. Blant avbøtende tiltak Tensio skal vurdere er behov for bruk av fugleavvisere på strekninger av ledningen for å redusere kollisjonsfaren for fugl. Avbøtende tiltak for fugl, ut over merking, skal spesielt vurderes i funksjonsområder for hubro og annen rovfugl samt kjente områder for trekkfugl. NVE ber bl.a. om en vurdering av om høyden på ledningen kan tilpasses for å redusere kollisjonsfaren for ulike grupper av fugl.

Som det fremkommer av Tensio sin melding, flere høringsuttalelser og Tensio sine kommentarer til innspillene, er det viktig at naturverdier i tiltaks- og influensområdene blir utredet nøye.

Traséjusteringer skal vurderes av Tensio for å unngå negative virkninger for naturtyper og arter. Utredningene skal bygge på foreliggende informasjon i databaser og rapporter, lokale og regionale myndigheter samt lag/foreninger som jf. flere høringsuttalelser har kunnskap om naturmangfoldet i området. NVE stiller krav om gjennomføring av feltkartlegginger der informasjonsgrunnlaget vurderes som mangelfullt.

NVE mener at naturmangfold i sjø er lite undersøkt, og legger til grunn at Tensio gjennomfører nødvendige undersøkelser i tiltaks- og influensområdet til sjøkabeltraseen i Nærøysundet for å avdekke naturverdier som er sårbare for påvirkning fra tiltaket. En vurdering av kartleggingsbehov skal basere seg på tilstedeværelse av kjente sårbare arter og naturtyper i området, samt gyte- og vandringsområder for fisk og andre arter som kan være sårbare ved gjennomføring av tiltaket.



3.6.5 Reindrift

I tråd med Tensio sitt forslag til utredningsprogram, vil NVE stille krav om utredning av direkte og indirekte konsekvenser for reindriftsnæringen som følge av tiltaket i anleggs- og driftsfasen.

Statsforvalteren i Trøndelag, Landbruksdirektoratet og de berørte reinbeitedistriktene ber om at arealbruk i influensområdet skal beskrives basert på reindriftskart og direkte kontakt med de berørte reinbeitedistriktene, og at utredningen tar hensyn til alle andre tiltak som påvirker reindriften i området (samlet belastning). De ønsker også at det stilles krav om utredning av tiltakets virkninger for nettkapasiteten og behovet for utbygging av ytterligere anlegg for kraftproduksjon eller kraftledninger, fordi ytterligere bygging har stor betydning for reindriften. Videre skriver Landbruksdirektoratet og reinbeitedistriktene at det vil være viktig å involvere reindriften i utredningsarbeidet for å sikre reindriftsfaglig kunnskap som vil bidra til å minimere negative konsekvenser for næringen. Reinbeitedistriktene uttaler en mistillit til valg av Naturrestaurering AS som utreder som de mener mangler (eller «har mangelfull») reindriftsfaglig kompetanse. De foreslår en tredjepartsvurdering av utredningen av reindrift, noe Landbruksdirektoratet også foreslår.

Landbruksdirektoratet uttaler også at tiltak som berører samiske interesser må vurderes opp mot statens forpliktelser overfor samene som urfolk, jf. Grunnloven § 108, FN sin konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 (SP art. 27) og ILO-konvensjonen nr. 169.

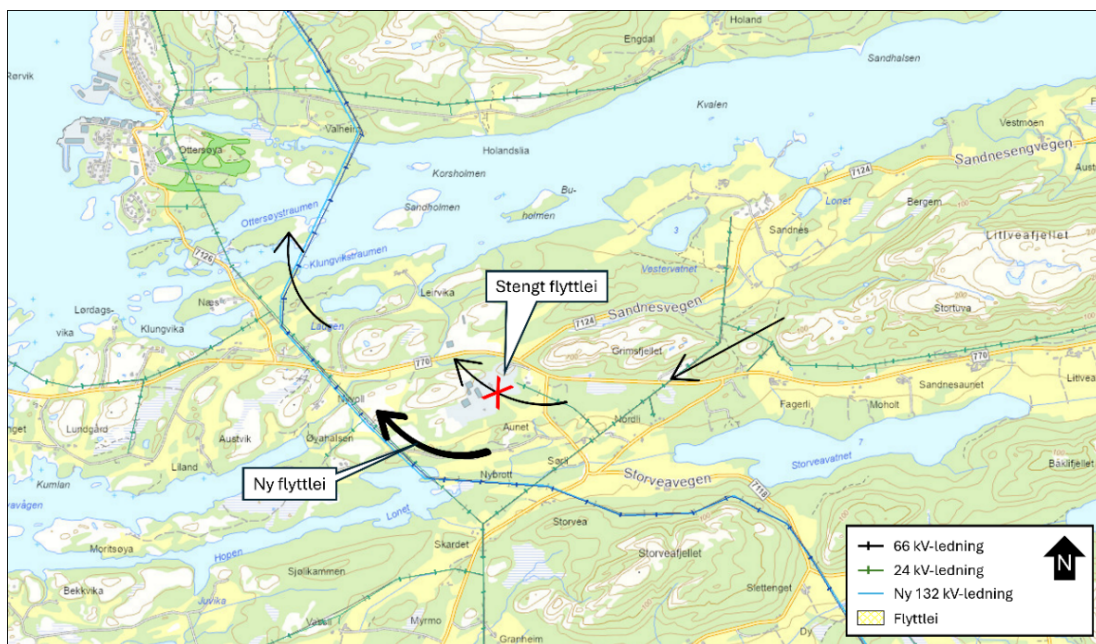
NVE vil stille krav om involvering med berørte reinbeitedistrikter, samt at tiltaket skal sees i sammenheng med gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak i reinbeitedistriktene. Angående virkninger for nettkapasiteten og behovet for utbygging av ytterligere kraftproduksjon og kraftledninger i området, mener NVE at dette dekkes av kapittel 3.3 og 3.4.

Årjel Njaarke reinbeitedistrikt har i konsultasjonsmøte med NVE uttrykt bekymring for at nytt ledningsalternativ (alternativ 1.1.A og 1.1.B) mellom transformatorstasjonene Namsos S og Daltrøa vil komme i konflikt med deres drift. De frykter unnvikelsesadferd hos dyrene i møte med ny og større ledning. Reinbeitedistriktet uttrykker ønske om gjenbruk av eksisterende 66 kV trasé.

Landbruksdirektoratet skriver at to særverdiområder for rein blir berørt i Voengel Njaarke reinbeitedistrikt (VN-RBD) uten å spesifisere hvor. I konsultasjonsmøte med NVE har VN-RBD pekt på to spesifikke områder hvor det er særlig stort press på næringen. Dette gjelder:

- **Flyttlei ved Varøya/Ottersøya.** Distriktet uttaler at den gamle flyttleien i dag er stengt etter at Nærøysund kommune har godkjent bygging av et næringsområde/industriområde her, se figur 7. Konsekvensen er at reinen må drives lenger mot vest, som igjen fører til nærføring med eksisterende 66 kV-ledning og annen infrastruktur. VN-RBD beskriver en sterk unnvikelsesadferd hos reinen i møte med ledningen som har ført til ukontrollert spredning av flokken, og de mener dette problemet vil bli mer fremtredende med større master.

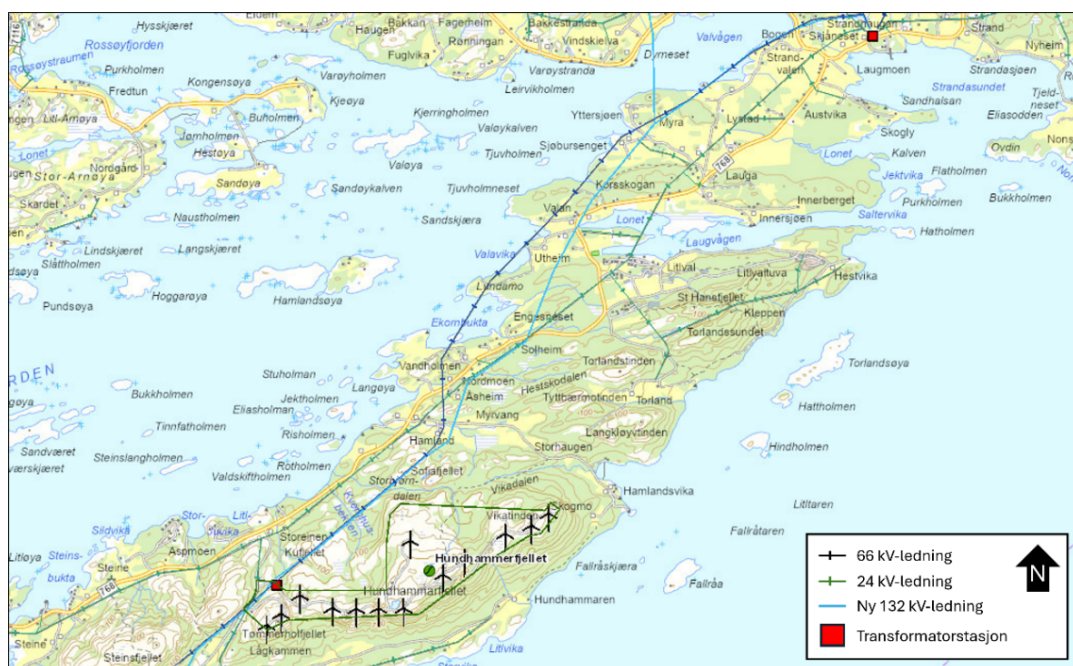
VN-RBD mener at området har blitt en flaskehals etter arealinngrep og krever utredning av jordkabel i dette området. NVE minner om Stortingets kabelpolicy som beskriver de gjeldende retningslinjer for bruk av kabel i kraftnettet, se kapittel 3.5, avsnitt om jordkabel som alternativ til luftledning. NVE vil stille krav om at Tensio vurderer og beskriver en løsning med jordkabel i dette området, etter dialog med reindriftsnæringen.



Figur 7: Flyttlei ved Varøya/Ottersøya som oppleves som en flaskehals for reindriftsnæringen. Kilde: NVE Atlas.

- **Fra Strand og utover mot Abelvær.** VN-RBD uttaler at de er fornøyde med dagens plassering av kraftledning nede i vannkanten da denne ikke er i konflikt med reindriften, se figur 8. De uttaler videre at ny alternativ plassering lenger inne på land vil skape en ny hindring for reinen. Distriktet frykter at en ny og større ledning, sammen med Hundhammarfjellet vindkraftverk, vil ha stor negativ konsekvens for næringen.

Tensio skriver i meldingen at strekningen fra Abelvær til Strand transformatorstasjon i dag er veldig eksponert både når det gjelder synlighet, drift og vedlikehold, og at dette gjelder spesielt for strekket i vannkanten. NVE mener det vil være viktig å ivareta viktige funksjonsområder for reindriften i områder med stort press, og ber Tensio vurdere og beskrive gjenbruk av dagens trasé i vannkanten fra Ekornbukta til Valvågen.



Figur 8: Figur som viser elektriske overføringsanlegg og produksjonsanlegg fra Strand og utover mot Abelvær i sørvest. Kilde: NVE Atlas.

3.6.6 Samisk kulturutøvelse og tradisjonell utmarksbruk

Landbruksdirektoratet understreker i sin høringsuttalelse at tiltak som berører samiske interesser må vurderes opp mot statens forpliktelser overfor samene som urfolk, jf. Grunnloven § 108, FN sin konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 og ILO-konvensjonen nr. 169.

Tensio skriver i meldingen og forslag til utredningsprogram at samisk næringsutøvelse som fangst, fiske, andre høstingsaktiviteter og utmarksbruk skal beskrives dersom den blir vesentlig påvirket av tiltaket. Videre skriver Tensio at tilgjengelig kunnskapsgrunnlag er mangelfullt og at temaet vil bli utredet basert på dialog med berørte parter.

NVE setter i utredningsprogrammet krav om at det i utredningen skal dokumenteres hvordan medvirkning med de berørte interessenter er gjennomført og hvordan informasjonen fra interessentene er håndtert i KU-en.

3.6.7 Landskap og visualiseringer

Mange høringsparter er opptatt av hvilke virkninger for landskapet en ny kraftledning kan gi, særlig fjellandskapet mellom Skage og Namsos, i turområdet i bymarka i Namsos og ved Daltrøa og Abelvær transformatorstasjoner. Parter som har uttalt seg til meldingen er bekymret for alternativenes virkninger for deres livskvalitet, blant annet på grunn av visuelle virkninger. Hvordan transformatorstasjoner og kraftledningen vil påvirke landskapet og hvor synlig de vil være fra ulike områder, er et viktig vurderingstema i konsesjonsbehandlingen.

NVE vil i utredningsprogrammet be Tensio beskrive landskapet i de berørte områdene, der en omtaler landskapstyper og hvordan anleggene kan påvirke landskapsverdiene og oppfattelse av landskap, natur- og kulturmiljø. Vurderingen skal ta hensyn til eksisterende inngrep, som for eksempel parallelle kraftledninger. Landskapet skal beskrives i henhold til Nasjonalt referansesystem for landskap.



NVE har satt krav om at Tensio skal beskrive tiltakene, inkludert nødvendige planlegg. Med tiltakene menes kraftledning, transformatorstasjoner, veier, riggplasser, massedeponier og eventuelle andre permanente planlegg, som er nødvendig for gjennomføring av tiltaket.

Bruk av visualisering er en viktig del av vurderingen av de visuelle virkningene, og NVE setter alltid krav om visualiseringer for slike tiltak. Dersom det søkes alternative traseer, skal kravene om visualisering være dekkende også for disse.

3.6.8 Kulturminner og kulturmiljøer

NVE ber i utredningsprogrammet at både kulturminner og kulturmiljøer beskrives, verdivurderes og vises på kart. Dette er i tråd med uttalelsene angående kulturminner.

Botnan & omegn Historielag påpeker at den foreslåtte traseen over Rapfjellet på Otterøya berører syv sentrale sørsamiske kulturminner. Sametinget skriver i sin uttalelse at det er flere kjente samt også sannsynligvis ukjente fredete samiske kulturminner i tiltaksområdet. Sametinget krever i den forbindelse gjennomføring av kartlegging av samiske kulturminner.

Fylkeskommunen i Trøndelag mener at arkeologiske registreringer etter kulturminneloven § 9 er en del av utredningsarbeidet. I utredningsarbeidet er det tilstrekkelig å gjøre overflaterregistreringer, men undersøkelsesplikten må være oppfylt senest i forbindelse med høring av konsesjonssøknad og før konsesjonsvedtak. NVE legger til grunn at Tensio skal beskrive kjente automatisk fredede, vedtaksfredede og nyere tids kulturminner og kulturmiljøer. For kulturminneundersøkelser etter kulturminneloven § 9, er det etter NVEs vurdering en etablert praksis at dette gjennomføres etter at eventuell konsesjon er gitt. Det er etter vår oppfatning unødvendig ressursbruk å kreve gjennomføring av § 9-undersøkelser før konsesjon er gitt, da det foreligger mange alternative traseer. Det er kostbart og lite formålstjenlig å foreta utgravinger og prøvestikk før en vet hvilke punkter som faktisk blir direkte berørt. NVE mener at en kartlegging av kjente kulturminner og vurdering av potensialet for funn av hittil ukjente automatisk fredede kulturminner, vil gi et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for vurderingen av virkninger for kulturminner. NVE mener dette er i tråd med føringer i forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover, som sier at konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne, jf. § 7.

I en eventuell konsesjon, kan det settes vilkår om utarbeidelse av detaljplan, og det er vanlig praksis i kraftledningssaker at slike detaljplaner ikke godkjennes av NVE før det er gjennomført kulturminneundersøkelser etter kulturminnelovens § 9. Mastepunkt fastsettes i detaljplanen, ikke i et konsesjonsvedtak og det er stort rom for å unngå direkte konflikt med kulturminner. Kulturminneinteressene vil således bli ivaretatt selv om det ikke er gjennomført detaljerte registreringer før konsesjonsvedtak er fattet. Kunnskap om potensialet for funn av hittil ukjente automatisk fredede kulturminner, i tillegg til dokumentasjon om kjente eksisterende kulturminner og kulturmiljøer, vil danne et godt nok beslutningsgrunnlag.

3.6.9 Friluftsliv

Mange høringsparter har ytret bekymring i forhold til negative konsekvenser for friluftsliv ved flere av alternativene som er meldt og bedt om at temaet utredes. Særlig mange er spesielt bekymret for konsekvensene i bymarka i Namsos om ny traséalternativ 1.1.A eller 1.1.B blir bygget.

Tensio skal beskrive og kartfeste viktige friluftsområder som kan bli berørt, og konsekvensene for bruken av områdene skal utredes. Informasjon om bruken av friluftsområder skal innhentes fra lokale kilder og skal beskrive friluftslivet i tiltaks- og influensområdene. Direkte virkninger,



eksempelvis som følge av nye barrierer for ferdsel, og indirekte virkninger, bl.a. som følge av redusert attraktivitet, skal utredes. Utredningene må ses i sammenheng med andre relevante temautredninger, herunder for naturmangfold og landskap.

3.6.10 Landbruk og andre naturressurser

Skogbruk

Enkelte grunneiere som blir berørt av kraftledningen, samt privatpersoner og andre med ansvar for skogforvaltning har uttalt seg om negative virkninger for skogbruk. De ber om utredning av konsekvensene for skogbruk både som følge av tap av karbonlagring- og opptak, tapt skogproduksjon og kompensasjon i forbindelse med tap av skog.

NVE er enig i at det vil være viktig med en grundig utredning av hvilke virkninger tiltaket vil ha for skogbruket i de berørte områdene. NVE stiller derfor krav om at Tensio skal utrede hvordan tiltaket vil påvirke ressursgrunnlaget, driftsulemper og produksjon i skogbruket. Eventuelle forskjeller i driftsmetoder skal tas hensyn til i vurderingene. Tensio skal utrede nettovirkningene av mengden skog som beslaglegges, med fordeling på hva slags type skog og bonitet som berøres. Dette skal inkludere rydde- og byggeforbudsbeltet og arealer for nye transformatorstasjoner og permanente hjelpeanlegg som veier og riggområder. NVE ber Tensio om å gi en generell vurdering av forventede virkninger på kantskogen langs rydebeltet og beskrive mulige avbøtende tiltak for å begrense disse. Vi viser i den forbindelse til [Skogrydding i kraftledningstraseer \(NVE veileder 2/2016\)](#).

Høringspartene er opptatt av at tiltakets arealbruk må være effektiv for å begrense tap av produktiv skog, og ber bl.a. om gjenbruk av eksisterende ledningstrasé Namsos S–Daltrøa

Namsos kommune har bedt om en beskrivelse av hvordan trevirke skal tas ut ved hogst langs ledningstraseene. NVE mener dette er relevant å vurdere og beskrive som en del av en detaljplan som Tensio må utarbeide etter at en eventuell konsesjon er gitt, men at det ikke er beslutningsrelevant for konsesjonsspørsmålet. Planen må godkjennes av NVE før Tensio kan starte arbeidene.

Allskog SA forutsetter at Tensio beskriver hvordan skogeiere som berøres av tap av skog skal kompenseres økonomisk, inkludert for driftsulemper. NVE ber jf. kapittel 3.8 om at Tensio i søknaden beskriver prinsipper og framgangsmåte for erstatning av grunn og rettigheter. Vi viser til at det i en konsesjon vil bli stilt vilkår om utarbeidelse av en detaljplan som skal beskrive hvordan anleggsgjennomføring og drift av anleggene skal skje, og at denne planen skal utarbeides i samråd med grunneiere og andre berørte parter. Tensio kan ikke starte bygging før planen er godkjent av NVE. NVE kan imidlertid ikke pålegge Tensio å gi økonomisk bistand til organisering. Dersom Tensio søker om ekspropriasjon i forbindelse med søknaden om konsesjon, har grunneiere som blir direkte berørt rett til dekning av utgifter bl.a. til nødvendig juridisk bistand for å ivareta sine interesser. NVE anbefaler at grunneiere, dersom en ekspropriasjonssøknad foreligger, først kontakter søker for å få klarhet i hvilken praksis de har for utgiftsdekning. Eventuelle uenigheter om dekning av sakskostnader skal avgjøres av skjønnsretten eller av Justisdepartementet dersom det ikke blir avholdt skjønn. Vi viser i den forbindelse til [Informasjon til deg som er berørt av en nettutbygging](#) (www.nve.no).

Jordbruk

Flere grunneiere til jordbrukseiendommer har påpekt at de har ulemper med eksisterende kraftledninger, og ønsker ikke ny ledning over sin eiendom eller ber om tilpasninger for å begrense



ytterligere ulemper. Flere høringsparter mellom Skage og Namsos, som driver aktivt landbruk, ønsker ikke nytt ledningsalternativ her og mener at dagens trasé bør gjenbrukes.

NVE stiller krav om at Tensio beskriver og vurderer virkningene for jordbruksarealer som blir berørt av anleggene, som tap av dyrket og dyrkbar jord, driftsulemper og virkninger for produksjon. NVE ber at Tensio planlegger kryssing av dyrka mark i samråd med berørte grunneiere.

Utmarksressurser

Flere høringsparter ber om utredning av økonomiske virkninger av redusert jakt- og fiskeutbytte. NVE ber om at Tensio beskriver næringsmessig utnyttelse av jakt- og fiskeressurser i influensområdet, og vurderer om tiltaket kan påvirke muligheten for næringsmessig utnyttelse av disse ressursene. Når det gjelder jakt, må vurderingen bl.a. bygge på en vurdering av om tiltaket kan påvirke bestander av jaktbart vilt.

Mineralressurser

NVE vil stille krav i utredningsprogrammet om at virkninger for mineralressurser skal utredes. Vurderingene skal belyse om tiltaket vil påvirke industri som utvinner og foredler byggeråstoffer og tilgangen på byggeråstoffer som puk og grus i regionen.

Drikkevannsressurser

NVE stiller krav om at Tensio kartlegger offentlige og private drikkevanns- og reservevannkilder basert på offentlig informasjon. Ved transformatorstasjoner skal det innhentes informasjon fra private grunneiere. Risiko for å forurense, redusere kapasiteten på eller på andre måter påvirke vannforsyningen skal utredes. Vannverk skal gis anledning til å uttale seg til planer om bygging innenfor eventuelle hensynssoner for vannverk.

Utredningene må også bygge på informasjon fra utredningene om forurensning (jf. kapittel 3.6.10.6) og vannmiljø (jf. kapittel 3.6.4).

3.6.11 Nærings- og samfunnsinteresser

Lokalt og regionalt næringsliv

Mange høringsparter er i sine høringsinnspill opptatt av virkningen av planlagt kraftuttak fra Namsos S transformatorstasjon for landstrøm til Equinor sin elektrifisering av petroleumsinstallasjoner på Haltenbanken i Norskehavet, herunder for eksisterende og ev. nye kraftrelaterte planer i regionen. Flere er også opptatt av hvordan tiltakene kan påvirke forsyningssikkerhet og kostnader for både industri og befolkningen generelt. Noen stiller også spørsmål om nødvendigheten av tiltaket.

Som det framgår av kapittel 3.4.2, vil NVE ikke be om at Tensio utreder dette ettersom Statnett har behandlet forespørsel om tilknytning fra Equinor som forbruksaktør på ordinær måte og vurdert uttaket som driftsmessig forsvarlig. NVE viser også til at Tensio, slik det framgår av kapittel 3.3, i den samfunnsøkonomiske vurderingen skal begrunne behovet for å gjøre tiltak.

Noen høringsparter er opptatt av de økonomiske konsekvensene tiltaket har for berørte grunneiere og ber om utredning av temaet. NVE viser til at arealbruk og virkningen av båndlegging av arealer skal utredes under tema arealbruk jf. kapittel 3.6.3. Tensio skal videre beskrive prinsipper for erstatning ved grunnverv jf. kravene i kapittel 3.8.



NVE vil be Tensio gi en overordnet beskrivelse av tiltakets eventuelle virkninger for lokalt og regionalt næringsliv.

Fiskeri, havbruk og skipsfart

Kystverket presiserer i sin høringsuttalelse at kryssing av sjø/fjord er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14, og at det gjelder både ved bruk av sjøkabel og luftspenn. De skriver at ved kryssing med luftledning vil det være viktig å avklare «sikker vertikal klaring» mellom vannflaten og luftledning. Kystverket ber om utredning av konsekvensene for den type ferdsel som bruker farvannet i Valvågen, hvor det i dag ikke er luftspenn, og dersom ikke «sikker vertikal klaring» eller lavere høyde på luftspenn enn eksisterende 66 kV ledning.

Tensio har i meldingen skrevet at anleggsarbeidet med legging av ny sjøkabel over Nærøysundet kan ha kortvarige konsekvenser for reiselivsnæringen knyttet til båt, samt annen skips- og båttrafikk. Som svar på Kystverkets uttalelse, angående «sikker vertikal klaring», skriver Tensio at de ikke forventer lavere høyde enn eksisterende 66 kV ledning, og at kryssing av Valvågen vil utredes basert på fastsatt utredningsprogram fra NVE.

NVE mener fiskeri, havbruk og skipsfart er sentrale tema å utrede i denne saken, og stiller i utredningsprogrammet krav om at Tensio skal utrede virkningene tiltakene vil ha for disse næringene. Utredningen skal bygge på metodikken for tema fiskeri og havbruk i Vegdirektoratets håndbok V712 så langt denne passer.

Virkningene for fiskeri, havbruk og skipsfart skal utredes bl.a. på bakgrunn av kabelens arealbruk, hvordan kabelen planlegges lagt og hvilken virkning dette har på arter og/eller funksjonsområder som følge av mekanisk skade og oppvirvling av sedimenter. Hvordan kabelleggingen og byggingen av luftspenn best mulig kan gjennomføres for å unngå konflikt med fiskeri- og havbruksnæringen, skips- og båttrafikk og oppankringsplasser skal beskrives. Det må også vurderes hvordan anleggsarbeid kan tilpasses sesongmessig for å begrense virkningene.

NVE ber om at Tensio tar kontakt med Fiskeridirektoratet, Norges fiskarlag og ev. lokale fiskarlag samt relevant havbruksnæring for å innhente informasjon som ikke framgår av offentlige databaser som Yggdrasil, herunder sporingsdata for fiskefartøy. Fiskarlag og havbruksaktører bør konsulteres for innspill til hvilke perioder som er minst mulig konfliktfylt for fiskeri- og havbruksnæringen og for vurdering av øvrige avbøtende tiltak, herunder periode for utlegging av kabel og arbeid med luftspenn. Informasjon om havbruk hentes fra kommunale planer og Akvakulturregisteret (fiskeridir.no). Dato for uthenting av data skal oppgis. Utredningene skal også bygge på annen relevant informasjon fra øvrige temautredninger, herunder for marint naturmangfold.

NVE viser til at det i forbindelse med en konsesjon vil bli stilt vilkår om at aktørene må utarbeide en detaljplan, og at det der også vil bli stilt krav om involvering av vesentlig berørte interesser.

Luftfart, kommunikasjonssystemer og annen infrastruktur

Grunneiere og nærboere på Nordal er bekymret for flysikkerheten ved etablering av alternativ plassering av luftledning mellom Skage og Namsos. Tensio skriver i meldingen at den meldte traséløsningen berører flere flyplasser. Namsos lufthavn ligger ca. 1.5 km i luftlinje sør for alternativ 1.1.B og Rørvik lufthavn ligger ca. 7.5 km i luftlinje vest for alternativ 1.3. Tensio påpeker at avstand og plassering av luftledningen ikke vil komme i konflikt med lufthavnenes start- og landingskorridorer.



NVE har et eget punkt om luftfart i utredningsprogrammet. Det skal vurderes om anlegget utgjør andre hindringer for luftfarten, spesielt for lavtflygende fly og helikopter. Behovet for merking av luftspenn skal redegjøres for jf. tidligere omtale av avbøtende tiltak.

Det skal vurderes om anlegget utgjør konsekvenser for Forsvarets anlegg. Nærføring eller kryssing av fylkes- og riksveier, og konsekvenser, og eventuelle tilpasninger i anleggs- og driftsfasen skal vurderes.

Virkninger for annen eksisterende og planlagt infrastruktur (vei, VA-anlegg, kabler og ledninger) skal vurderes. Det skal herunder oppgis om nærføring eller kryssing av infrastruktur vil kreve tillatelser etter annet lovverk. Dette inkluderer ny bru til Jøa.

Virkninger for telenettet og nødnett skal også beskrives.

Elektromagnetiske felt

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) er ansvarlig myndighet for problemstillinger knyttet til elektromagnetiske felt og helse. NVE forholder seg til de enhver tid oppdaterte [anbefalinger fra DSA](#) og forvaltningspraksis fastsatt av Stortinget i St.prp. nr. 66 (2005-2006). Grenseverdien for lavfrekvente magnetfelt fra strømmettet er 200 μT , og befolkningen vil normalt ikke bli eksponert for slike nivåer. Forskning på magnetfelt fra kraftledninger, herunder celle- og dyreforsøk, har forsøkt å finne en sammenheng mellom magnetfelt og helseeffekter. Det er ikke dokumentert noen negative helseeffekter ved eksponering av magnetfelt, så lenge feltstyrken er lavere enn på 200 μT .

For å ta høyde for at det fortsatt eksisterer en liten vitenskapelig usikkerhet på området, skal det etter DSAs anbefaling ved etablering av nye kraftledninger ved eksisterende bygg vurderes tiltak som kan redusere magnetfeltet dersom det ved boliger, skoler eller barnehager overstiger 0,4 μT i årsgjennomsnitt. Tensio skal derfor utrede elektromagnetiske felt og vurdere avbøtende tiltak for eventuelle boliger, skoler eller barnehager som kan bli eksponert over denne feltstyrken.

Støy

Påvirkning på mennesker og dyr som følge av støy fra anlegg er en problemstilling som er nevnt i enkelte høringsuttalelser. NVE stiller krav om at Tensio skal vurdere støy både fra transformatorstasjoner og ledninger ved ulike værforhold.

Luft- og grunnforurensing (inkludert forurensede sedimenter)

NVE stiller i utredningsprogrammet krav om at Tensio beskriver mulige kilder til forurensning fra anleggene. Dette inkluderer f.eks. oljeavrenning fra transformatorstasjoner, spredning av forurenset grunn eller sedimenter og støv i anleggsfasen. Det skal beskrives hvilke tiltak som skal gjennomføres for å unngå forurensning.

For transformatorstasjoner skal faren for utslipp vurderes for alle omsøkte løsninger. Dersom det søkes om et luftisolert anlegg, skal mengden av olje angis, og dersom det søkes om gassisolert anlegg, skal mulige konsekvenser av bruk av SF₆-gass vurderes.

Det skal vurderes om anleggene vil ha virkninger for drikkevanns- eller reservevannkilder. Dersom det er fare for at anleggene kommer i konflikt med drikkevanns- eller reservevannkilder, skal tiltak beskrives.

Dersom det vurderes å være en risiko for at tiltaket kan medføre forurensning med varige virkninger, skal dette konsekvensutredes i tråd med kravene i Miljødirektoratets håndbok for



konsekvensutredninger. Vi viser også til [Miljødirektoratets veileder M-350 Veileder for håndtering av sediment – revidert 25. mai 2018](#).

NVE viser til kapittel 3.6.4 for en beskrivelse av kravene til utredning av vannforurensning.

Klimagassutslipp

NVE stiller krav om utredning av klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer både for ryddebelte for luftledninger, arealinngrepene som jordkabeltraseer medfører, nye transformatorstasjoner og permanente og midlertidige hjelpeanlegg.

NVEs krav viser til beregningsmetodikken i Riksantikvaren og Miljødirektoratets KU-håndbok (M-1941), men med en tilpasning som tar hensyn til at bygging av luftledninger kun krever hogst av ryddebelte, og ikke fjerning eller graving i jord, slik metodikken i KU-håndboka legger til grunn. Utslippene langs en ledningstrasé vil derfor være lavere enn eksempelvis fra en veiutbygging på den samme strekningen. Tilpasningen gjelder ikke jordkabler.

NVE krever ikke dybdemålinger der luftledningstraseer krysser myr. NVE mener dette vil kreve uforholdsmessig omfattende feltarbeid for et tiltak hvor det utredes mange ulike traséalternativer over et stort geografisk område, og der det på søknadstidspunktet er uklart om tiltaket vil gi direkte inngrep i myr. Dette vil først være klart ved detaljprosjektering av mastepunkter, og skal omtales i en detaljplan som må være godkjent av NVE før Tensio kan starte bygging. Krav om dybdemåling legges imidlertid til grunn der eventuelle jordkabeltraseer gir inngrep i myr.

NVE ber også om at Tensio, jf. krav til beskrivelse av utbyggingsplanene i NVEs søknadsveileder, redegjør for hvordan de vil begrense klimagassutslipp fra materialer som brukes i transformatorstasjoner og kraftledninger, og fra transport i anleggsfasen.

3.7 Naturfare og beredskap

Utredningene skal oppfylle kravene til utredning av naturfare i kap. 6 Naturfare og beredskap i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#). Det skal vurderes fare både for naturgitt skade på omsøkte anlegg og for at bygging av anleggene kan medføre økt risiko for å utløse naturgitt skade på omgivelsene. Med naturgitt skade menes flom, skred, uvær, skogbrann, trefall m.m.

NVE anbefaler at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige forhold dokumenteres i form av risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). NVE viser til at Tensio jf. kraftberedskapsforskriften § 5-8 må gjøre en risikovurdering og prosjektere, utføre og sikre anlegg og system iht. forskriften. NVE legger til grunn at Tensio i planleggingen av sine anlegg også vurderer sikkerhet til annen infrastruktur så lenge det er kjent informasjon, og hensyntar denne i nødvendig grad når det gjelder plassering og prosjektering av løsninger for sine anlegg.

Det gjøres oppmerksom på at klassifisering av anlegg og detaljskjema er unntatt offentlighet og skal verken inngå eller beskrives i offentlige dokumenter. Dokumenter som er unntatt offentligheten merkes, og legges som vedlegg til konsesjonssøknaden / utredningen av naturfare og beredskap.

3.8 Forholdet til grunn- og rettighetshavere

Mange privatpersoner og grunneiere er opptatt av spørsmålet om inngrep på egen grunn og kompensasjon knyttet til dette. Tensio skriver i sine kommentarer til høringsuttalelsene at erstatning vil baseres på overenskomst i forbindelse med inngåelse av minnelige avtaler.



NVE ber Tensio om å beskrive hvordan de skal anskaffe nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive anleggene de søker konsesjon for og prinsipper de vil legge til grunn for erstatning. Beskrivelsen skal være iht. kravene i kap. 7 Forholdet til grunneiere og rettighetshavere i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#).

3.9 Utredningskrav som ikke er inkludert i utredningsprogrammet

Noen høringsinstanser har fremmet krav om utredninger som NVE ikke mener er beslutningsrelevante for å avgjøre konsesjonssaken. Disse kravene vil ikke bli tatt med i utredningsprogrammet og NVE vil ikke kreve at Tensio skal utrede dette videre. Dette begrunnes nærmere nedenfor.

3.9.1 Traséalternativ

Det har kommet noen innspill på bruk av kabel som alternativ til luftledning. Arnstein Hallager Berg mener at ledningen bør legges som kabel, og Grunneiere på Strandval mener at forbindelsen eller deler av den bør legges som jord- eller sjøkabel. Grunneierne skriver at jordkabel bør brukes som alternativ hvis traséalternativ 1.3.B fremdeles er aktuelt. Voengel Njaarke reinbeitedistrikt (VN-RBD) har krevd at det vurderes jord- eller sjøkabel for hele forbindelsen som kommer i konflikt med reinbeitedistriktet sine områder i Nærøysund kommune. NVE har stor forståelse for at berørte parter ikke ønsker ulempene med en ny ledning, men trasévalg og type løsning må allikevel være basert på en helhetsvurdering.

Tensio har i svar til uttalelse fra Grunneiere på Strandval opplyst om at alternativ 1.3.B ikke lenger vil bli vurdert, og det vil derfor ikke bli søkt konsesjon for alternativ 1.3.B. NVE viser til at kabel i regionalnettet er svært kostbart, og bruken er bestemt av Stortingets kabelpolicy (Meld. St. 14 2011– 2012) som beskriver de gjeldende [retningslinjer for bruk av jord- og sjøkabel i kraftnettet](#). Disse retningslinjene tilsier at på spenningsnivå over 22 kV skal det primært benyttes luftledning. Kabel kan vurderes dersom luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, gir særlig miljøgevinst sammenlignet med luftledning og/eller en begrenset strekning med kabling kan gi en vesentlig bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning.

NVE vil i tråd med føringene ikke pålegge Tensio om å utrede et sjø- eller jordkabelalternativ for forbindelsen eller i hele VN-RBD sine områder i Nærøysund kommune, men gi en generell beskrivelse av jord- og sjøkabel som alternativ til luftledning i dette området.

Viser likevel til vurderinger som er beskrevet i kapittel 3.5.1 og 3.6.5 hvor NVE ber Tensio om en utredning av en innskutt jordkabel som alternativ til luftledning på Varøya/Ottersøya.

3.9.2 Utredningstema

Tiltakets effekter på regional kraftbalanse og kraftpris

Det har kommet inn mange høringsinnspill angående en utredning om kraftbalanse og økte kraftpriser med henstilling til andre kraftkrevende tiltak i regionen.

Flere høringsparter er opptatt av tiltakets konsekvenser angående forsyningssikkerhet og økte kraftpriser for næring, industri og befolkning. Mange er av den oppfatning at Tensio sitt tiltak bygges kun for å tilknytte Equinor sin elektrifisering av Haltenbanken og for andre fremtidige kraftrelaterte planer i regionen. Tensio har i meldingen og i svar på innspill poengtert at en spenningsoppgradering av denne kraftforbindelsen er nødvendig uavhengig av Equinor eller andre kraftrelaterte planer, herunder NTE Energi (Ytre Vikna 2 vindkraftverk) sine planer. NVE gjør



oppmerksom på at Statnett har behandlet forespørsel om tilknytning fra Equinor som forbruksaktør på ordinær måte og har reservert 171 MW til Equinor i Namsos S transformatorstasjon. Statnett har dermed vurdert at det vil være kapasitet i transmisjonsnettet til Equinor, og at denne tilknytningen vil være driftsmessig forsvarlig. NVE vil derfor ikke kreve at Tensio gjør ytterligere vurderinger relatert til Equinor sitt elektrifiseringstiltak sin påvirkning på kraftsituasjonen og kraftpris i regionen.

Masteplasseringer

Flere grunneiere er bekymret for eventuelle masteplasseringer på landbruksarealer. NVE pålegger Tensio en grundig konsekvensutredning for flere samfunns- og miljøinteresser av flere alternative ledningstraseer som til sammen berører et stort geografisk område. Dette skal gi et omfattende og beslutningsrelevant grunnlag for å finne den mest samfunnsøkonomiske traseen samlet sett. NVE legger til grunn at Tensio etterstreber å plassere master på en måte som gir minst mulig ulemper for enkeltgrunneiere, men vi vil ikke stille krav om beskrivelse av mastepunkter på nåværende tidspunkt. Dette er vanligvis noe som utredes i den videre detaljplanleggingen etter en eventuell konsesjon er gitt, og som omtales i en detaljplan som skal utarbeides sammen med bl.a. berørte grunneiere. Planen må være godkjent av NVEs miljøtilsyn før Tensio får lov å bygge.

4 Sammenstilling og formidling av utredningsresultater

Tiltaket omfatter ulike utbyggingsalternativer og spenner over et stort geografisk område. NVE peker på at dette vil medføre en omfattende konsekvensutredning. Det er derfor svært viktig at Tensio utarbeider en god sammenstilling av utredningen.

I sammenstillingen skal det gis et sammendrag av de enkelte temautredningene. Dette kan gjøres i søknaden eller i en egen samlerapport, med henvisning til hvor mer utfyllende informasjon kan finnes. Sammenstillingen skal også inneholde en tabell / tabeller som oppsummerer konsekvensene av de ulike, sammenlignbare alternativene for hvert fagtema.

Sammenstillingen skal også inneholde en oversikt og samlet vurdering av avbøtende tiltak. Det skal skilles mellom følgende:

- Tiltak som søker planlegger å gjennomføre, og som er lagt til grunn ved fastsetting av konsekvensgrad i utredningen.
- Tiltak som ikke er tatt inn i planene, men som kan vurderes nærmere i den videre konsesjonsbehandlingen.

For tiltak som ikke er forutsatt i utbyggingsplanen/konsekvensutredningen, skal det gjøres en vurdering av virkninger av at aktuelle tiltak gjennomføres. Det skal også gjøres en vurdering av usikkerheten knyttet til gjennomførbarhet og virkninger av avbøtende tiltak. Det må fremgå om tiltaket kan gi vesentlige merkostnader i prosjektet. Det må videre fremgå om tiltakene kan gi vesentlige virkninger for andre fagtema. Det kan være aktuelt å vurdere ulike kombinasjoner av tiltak.

5 Oppsummering

På bakgrunn av melding med forslag til utredningsprogram fra Tensio, innkomne merknader, konsultasjoner og egne vurderinger, har NVE fastsatt et utredningsprogram for den planlagte byggingen av 132 kV kraftledning Namsos S–Rørvik, se eget brev, NVE ref. 202409410-55.



Når det gjelder de ulike fagtemaene som skal utredes, har NVE tatt utgangspunkt i Tensio sitt foreslåtte utredningsprogram, tidligere fastsatte utredningsprogram for denne type tiltak og de innspillene som NVE har mottatt gjennom høringen av meldingen.

I tillegg til de traseene Tensio har foreslått, krever NVE at de vurderer enkelte traséjusteringer og alternative traseer, en innskutt kabelløsning, samt justeringer av transformatorstasjoner etter innspill i høringsprosessen.

NVE har inkludert de aller fleste kravene som er mottatt gjennom den offentlige høringen av meldingen med unntak av virkninger på kraftbalanse og kraftpris i forbindelse med elektrifisering av sokkelen og andre fremtidige kraftrelaterte prosjekt. NVE vil heller ikke inkludere utredninger av lange sjø- eller jordkabelstrekninger.

NVE understreker at informasjonen som fremkommer i en søknad etter energiloven med tilhørende utredninger basert på dette utredningsprogrammet vil utgjøre beslutningsgrunnlaget for NVEs konsesjonsavgjørelse sammen med de høringsinnspill vi mottar gjennom den offentlige høringen. NVE mener dette vil gi et godt grunnlag for å vurdere om det er behov for anleggene og vurdere virkningene av anleggene.



Vedlegg A – Sammenfatning av høringsuttalelser

Meldingen med forslag til utredningsprogram ble sendt på høring den 30. august 2024. Høringsfristen var satt til 11. oktober 2024. Overhalla, Namsos og Nærøysund kommuner ble bedt om å legge meldingen ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av meldingen ble kunngjort etter gjeldende regler i Norsk lysingsblad 2. september 2024, og i avisene Ytringen og Namdalsavisa 12. september 2024.

Følgende instanser fikk meldingen på høring:

- **Kommunale og regionale myndigheter:** *Overhalla kommune, Namsos kommune, Nærøysund kommune og Trøndelag fylkeskommune.*
- **Sentrale myndigheter:** *Sametinget og Statsforvalteren i Trøndelag.*
- **Tekniske instanser og myndigheter:** *Fiskeridirektoratet, Forsvarsbygg, Kystverket, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Mattilsynet, Miljødirektoratet, NTNU-Vitenskapsmuseet, Statens Vegvesen, Statnett SF, Telenor Kabelnett og Telia Norge AS*
- **Interesseorganisasjoner og næringsaktører:** *Allskog SA, Birdlife Norge, Den Norske Turistforening, Fiskebåt, Fortidsminneforeningen den Trønderske Avdeling, Forum for natur og friluftsliv i Trøndelag, Motvind Norge, Natur og Ungdom, Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bondelag, Norges fiskarlag, Norges Jeger- og fiskerforbund, Norges Luftsportforbund, Norges Miljøvernforbund, Norges Skogeierforbund, Norske Reindriftsamers Landsforbund, Norskog, Pelagisk forening, Reindriftsavdeling Trøndelag, Voengel Njaarke reinbeitedistrikt og Årjel Njaarke reinbeitedistrikt.*
- **Grunneiere/rettighetshavere:** *Videresendt fra Tensio TN AS (Tensio)*

Følgende instanser fikk meldingen til orientering:

- Equinor Energy AS og NTE Energi AS

Innkomne merknader

NVE mottok 40 høringsuttalelser til meldingen. Samtlige uttalelser er sammenfattet under. Tensio kommenterte uttalelsene i e-post av 8. januar 2025. Kommentarene fra Tensio er sammenfattet under de respektive uttalelsene.

Kommunale og regionale myndigheter

Overhalla kommune behandlet saken i kommunestyret 15. oktober 2024 og har følgende merknader til forslag til utredningsprogram:

- Uklarheter omkring riving av begge eksisterende 66 kV kraftledninger mellom Namsos S (Skage) transformatorstasjon og Namsos bes avklart i søknaden om konsesjon.
- Overhalla og flere nabokommuner etterspør mer kraft lokalt til å dekke økte behov særlig innen næringsliv/industri, blant annet for å kunne gjennomføre nødvendig elektrifisering som et ledd i omstillingen til lavutslippssamfunnet. Det fremstår uklart hvilken samlet påvirkning en ny 132 kV kraftledning mellom Namsos/Skage og Rørvik vil kunne ha på mulighetene for mer kraft til næringsliv/industri og nye etableringer i vår kommune framover. Dette ønsker kommunen nærmere belyst.



- En ny og større kraftledning vil isolert sett representere en styrket forsyningssikkerhet. Dette ser Overhalla kommune som positivt. Ny 132kV kraftledning fra Ytre Namdal til Namsos/Skage gir også distribusjonsmulighet for et framtidig vindkraftverk Ytre Vikna 2, noe som isolert sett kan styrke krafttilgangen i regionen/Trøndelag. Samtidig vil kraftledningen gi mulighet for å tilknytte landstrøm til Haltenbanken. Hvilken påvirkning slik landstrøm til Haltenbanken vil ha på krafttilgangen for øvrig næringsliv/industri i regionen/Trøndelag ber Overhalla kommune om blir utredet nærmere. Det samme gjelder påvirkningen som landstrøm til Haltenbanken vil kunne ha på kraftprisen framover for næring og innbyggere i regionen.

Tensio skriver at klarhet i hvilke ledninger som skal rives ble forhåpentligvis ryddet opp i på et eget møte mellom Overhalla og Namsos kommuner og Tensio, beskrivelsen i meldingen er korrekt. Tensio er enig i at ny kraftledning isolert sett er positivt for forsyningssikkerhet og lokal kapasitet i nettet.

Tensio mener det ikke er naturlig å utrede hvilken påvirkning tilknytning av Haltenbanken har på krafttilgangen for øvrig næringsliv/industri i regionen i konsesjonssøknaden siden eventuelle begrensninger som dette prosjektet kan påvirke negativt ligger på et overordnet nivå i transmisjonsnettet til Statnett og i manglende ny produksjon i det større NO3 prisområdet. Tensio viser til tilknytningsplikten Tensio TN har ihht. Energiloven § 3-4 og at Equinor har reservert kapasitet hos Statnett med tilknytning i Statnett sin stasjon på Skage.

Namsos kommune behandlet saken i formannskapsmøte den 15. oktober 2024. Kommunen mener at sakens forslag til utredningsprogram er et godt dokument som vil sikre at saken opplyses på en god måte. Det er likevel en del punkter med behov for å be om tydeliggjøring og bedre beskrivelser. Dette gjelder:

- Konkretisering av områder som skal naturtypekartlegges.
- Karlegging av arter og særlig arter unntatt offentligheten.
- Påvirkning i Bymarka – alternativer, avbøtende- og kompensierende tiltak.
- Konsekvenser ved riving av transformatorstasjoner som ikke erstattes.
- Muligheter for avvirkning i skogbruket i forbindelse med anleggsarbeidet.

I tillegg mener kommunen at det er behov for en beskrivelse av de helhetlige konsekvensene av alle tiltak som planlegges i regionen (Equinors elektrifisering av Haltenbanken og Ytre Vikna 2 vindkraftverk). Det bes derfor om en nærmere beskrivelse av:

- Virkninger tiltaket vil ha for kraftbalansen i Namdalen.
- Økte kostnader over nettleie for abonnenter.

Tensio tar uttalelsen til etterretning. Tensio vil vurdere andre traséalternativer mellom Heiabakken og Daltrøa i konsesjonssøknaden, Tensio har som mål at forsyningssikkerheten ikke reduseres som følge av riving av transformatorstasjonen på Jøa. Tensio mener de lokale konsekvensene av tiltakene vil være økt forsyningssikkerhet og økt lokal kapasitet i strømmettet. De begrensningene som er på et overordnet nivå for hele NO3 prisområdet mener Tensio det ikke er opp til konsesjonssøknaden å beskrive eller utrede. Tensio viser til tilknytningsplikten Tensio TN har ihht. Energiloven § 3-4 og at Equinor har reservert kapasitet hos Statnett med tilknytning i Statnett sin stasjon på Skage. Tensio vil vurdere å ta med en beskrivelse av påvirkningen tiltaket har på nettleien i Tensio sitt forsyningsområde.

Nærøysund kommune behandlet saken i formannskapsmøte den 17. oktober 2024. Kommunen stiller seg positiv til meldingen og anser utredningsprogrammet for å være dekkende. De ser ikke at



foreløpig foreslåtte alternativ vil komme i konflikt med kommunens egne planer eller utbyggingsområder i årene framover.

Tensio tar uttalelsen til etterretning.

Trøndelag fylkeskommune skriver i sin uttalelse at tiltaket er omfattende og vil komme i nærføring eller direkte berøring med flere områder med automatisk fredete kulturminner. Potensiale for at det finnes ukjente, fredete kulturminner i tiltaksområdet er også til stede. Fylkeskommunen vurderer at det er behov for arkeologiske registreringer, jf. kulturminneloven § 9, men at det vil være nødvendig i en senere fase av prosjektet når endelig trasé er valgt og søkt om.

Fylkeskommunen mener at hensynet til kulturlandskapet bør veie tungt og at den negative visuelle virkningen av den nye kraftledningen skal vurderes i utarbeidelsen av trasévalg og plassering av mastefester. De minner om at utilbørlig skjerming av automatisk fredete kulturminner er i strid med kulturminneloven § 3.

Tensio skriver at de vil oversende endelig trase og grovprosjekttert masteplassering så snart det er utarbeidet slik at Trøndelag Fylkeskommune kan gjøre de nødvendige vurderinger og utredninger.

Sentrale myndigheter

Sametinget skriver at det er flere kjente samiske kulturminner som vil bli berørt av det meldte tiltaket samt at det er sannsynlig at det kan være ukjente, fredete samiske kulturminner i området. Sametinget krever at det blir gjennomført kulturminnefaglig befaring før endelig uttalelse kan gis.

Tensio skriver at de tar uttalelsen til etterretning.

Statsforvalteren i Trøndelag har merknader som gjelder ulike fagområder:

Landbruk

Statsforvalteren skriver at tiltaket berører både dyrka mark, dyrkbar mark og produktive skogarealer med forskjellig skogbonitet (NIBIO Kilden) og beiteområder. Statsforvalteren mener at dyrka og dyrkbar mark er tilfredsstillende ivaretatt i forslag til utredningsprogram, men at følgende tema tas med i utredningen:

- Kompenserende og avbøtende tiltak for skogbruk og tap av karbonlagring og karbonopptak belyses i videre utredninger.
- Ifølge registreringer i NIBIO Kilden er det flere nøkkelbiotoper (også kalt MiS-figurer) langs de foreslåtte linjene. Nøkkelbiotoper er områder i skogen som har særlig stor biologisk verdi, og som skal ivaretas i forbindelse med skogsdrift. Vi ber derfor om at alle tiltakene utredes for MiS-figurer og at disse blir tatt hensyn til.

Reindrift

Ifølge Statsforvalteren er det primært vinterbeite og flytt- og trekkleier samt oppsamlingsområder som berøres av tiltaket, og de understreker at vinterbeite er minimumsbeite for begge de berørte reinbeitedistriktene (Årjel Njaarke og Voengel Njaarke). Statsforvalteren mener at Tensio sitt forslag til utredningsprogram i stor grad dekker reindriften, men har følgende innspill:

- Reindriftskartene har varierende presisjonsgrad, spesielt med tanke på flytt- og trekkleier. Det bør derfor presiseres tydeligere at arealbruk i influensområdet skal beskrives basert på reindriftskart og direkte kontakt med de berørte reinbeitedistriktene. Korrekt beskrivelse



og forståelse av arealbruken hos utreder gir det beste grunnlag for en god konsekvensutredning.

Videre skriver Statsforvalteren at reindriften er bekymret for at flere energirelaterte tiltak (Equinors elektrifisering av Haltenbanken og Tensios oppgradering av kraftnettet), og konsekvensene av disse, ikke ses i sammenheng. Statsforvalteren forventer at reinbeitedistriktenes bekymring ang. samlet belastning blir tatt på alvor.

Statsforvalteren minner om konsultasjonsplikten som er nedfelt i samelovens kap. 4, og oppfordrer NVE til å gjennomføre konsultasjon med reinbeitedistriktene også før utredningsprogrammet fastsettes.

Klima og miljø

Statsforvalteren har følgende innspill til dette temaet:

- Det er viktig at alle alternative trasévalg sendes på høring.
- Det forventes at naturtyper på land kartlegges systematisk langs hele traseen og ikke bare i områder der det er grunn til å tro at naturmangfoldet er stort.
- I den grad tiltaket påvirker sjøområder og områder i ferskvann, så bør også disse områdene kartlegges.
- Der tiltaket berører elver og bekker med villaks og eller sjørørret så forventer vi at gyte- og oppvekstområder og funksjonsområder kartlegges.
- Mulig forekomst av elvemusling skal kartlegges oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet. Elvemusling er sårbar (VU) på rødlista og er også ansvarsart for Norge. Elvemusling tåler dårlig nedslamming, eksponering for metaller, forhøyet næringsinnhold, endret surhetsgrad og endret vannkjemi på grunn av graving og/eller sprenging. Elvemusling er svært sårbar for slik påvirkning gjennom hele året. En egen veileder for flytting av elvemusling ble publisert i januar 2023. Denne veilederen gir klare råd om at elvemusling alltid bør kartlegges ved tiltak i områder som har eller kan ha elvemusling. Kartlegging av elvemusling bør foregå ved lav vannføring, god sikt og vanntemperatur høyere enn 5 grader.
- Valg av trasé bør ikke legges ved eller nær kjent hubrolokalitet. Basert på undersøkelser bør det ikke gjøres inngrep nærmere et hubroterritorium enn 5 km.
- Det er viktig at klimagassutslipp utredes. Ved inngrep i myr, så skal utslipp beregnes for hele myrarealet og ikke bare den delen av myra som berøres.

Samfunnssikkerhet

Statsforvalteren mener at temaet er godt nok dekket i forslag til utredningsprogram og har ingen ytterligere merknader.

Tensio skriver at skogbruksnæringen vil bli erstattet for tapt produksjonsareal, mens karbonlagring i skog inngår i klimagassutredningen. Berøring med MiS-figurer vil bli inkludert i naturmangfoldutredningen og vurdert der iht. M-1941, herunder aktuelle avbøtende tiltak. For naturtyper er det gjort en prioritering/potensialvurdering basert på eksisterende registreringer og flyfoto, slik at eksempelvis sammenhengende arealer med plantefelt av skog eller arealer som helt sikkert spennes over er utelatt. Det er også lagt til grunn at det er mest aktuelt å kartlegge der traséen ikke følger dagens kraftgate, også fordi virkningene (som her vil være forskjellen mellom ny og gammel kraftledning) vil være små, og konsekvensen dermed liten. Naturtyper vil bli kartlagt i sjø (over Nærøysundet), men ellers berøres ikke innsjøer eller vassdrag direkte av tekniske inngrep slik at



nærmere artskartlegging i ferskvann ses som irrelevant. For hubro så berøres en kjent, gammel lokalitet, men hvor reirplassen ikke er kjent og heller ikke ser ut til å ha vært i bruk senere år. Tilpasninger i form av minsteavstand til reirplass blir dermed vanskelig i praksis, og 5 km er uansett ikke gjennomførbart. Beregning av utslipp fra myr vil gjøres iht. NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg.

Tekniske instanser og myndigheter

Kystverket presiserer at kryssing av sjø og fjord er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14, og gjelder både ved bruk av sjøkabel og luftspenn. For de fem sjøstykkene som krysses med luftledning vil det være viktig å avklare «sikker vertikal klaring» mellom vannflaten og luftledning. Kystverket ser ikke behov for å kreve ytterligere utredning av konsekvensene for sjøtrafikken på disse sjøstykkene med mindre «sikker vertikal klaring» eller høyde på luftspennet blir lavere enn dagens 66 kV ledning. Over Valvågen, hvor det i dag ikke er luftspenn, ber Kystverket om utredning av konsekvensene for den typen ferdsel som bruker farvannet.

Tensio tar vurderingene til etterretning og skriver at for kryssing av Nærøysundet med sjøkabel vil de utrede de interesser og tema som utredningsprogrammet beskriver. Tensio forventer ikke at kryssing av de fire sjøstrekene som i dag krysses med 66 kV får lavere høyde enn allerede etablert høyde, men vil kontrollere dette i grovprosjekteringen. For kryssing av Valvågen vil Tensio utrede de tema som utredningsprogrammet beskriver.

Landbruksdirektoratet skriver at planlagt prosess mot reindriftsnæringen og dens medvirkning er mangelfullt beskrevet i forslag til utredningsprogram. Direktoratet er kritisk til at reindriften kun er orientert om planene og ikke har blitt tatt med i vurderingen av trasévalg slik kommunene har blitt. Etter Landbruksdirektoratets mening bør det avklares direkte med berørte reinbeitedistrikter om planene berører flaskehals, reindriftsanlegg, årstidsbeiter, minimumsbeiter og særverdiområder for reindriften, og dette må beskrives og konsekvensutredes nærmere.

Landbruksdirektoratet skriver at følgende temaer bør inngå i konsekvensutredningen:

- Det anbefales at det gjøres en egen konsekvensutredning for reindrift, hvor reindriftsfaglig kunnskap inngår. Valg av utreder bør drøftes med reinbeitedistriktene for at reindriften skal ha tillit til utredningen i saken.
- Hvilke følger stenging eller forstyrrelser på flyttleier vil få for de berørte distriktene, jf. reindriftsloven § 22. Eventuelle alternative trasévalg for å minimere skadeomfanget bør utredes.
- Tiltakets påvirkning på særverdiområder for rein (flyttleie, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting). To særverdiområder i reinbeitedistrikt 18 vil bli berørt slik tiltaket foreligger.
- Ny informasjon som avdekkes gjennom dialog med reinbeitedistriktene må kartfestes, vises og vurderes i utredningen.
- Der særlige viktige arealer blir berørt bør det utarbeides gode illustrasjoner av hvordan tiltaket vil se ut sammen med reindriftens arealbrukskart.
- Den totale negative påvirkningen i de to berørte reinbeitedistriktene er viktig å vurdere. Dette inkluderer nye tiltak i sammenheng med eksisterende tiltak og planlagte tiltak for å vurdere den totale belastningen.

Landbruksdirektoratet skriver at forslag til utredningsprogram ikke sier noe om avbøtende tiltak. Dette bør avklares i dialog med reindriftsnæringen.



Videre skriver de at tiltak som berører samiske interesser må vurderes opp mot statens forpliktelser overfor samene som urfolk, jf. Grunnloven § 108, FN sin konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 (SP art. 27) og ILO-konvensjonen nr. 169.

Tensio skriver at når det gjelder tidlig kontakt og medvirkning med reinbeitedistriktene vises det til kommentar til Voengel Njaarke sin høringsuttalelse. Direktoratets siste kapittel gjelder statens (ikke forslagsstillers) forpliktelser, og skal slik vi forstår det ivaretas av besluttede myndighet i forbindelse med fastsetting av utredningsprogram og konsesjonsbehandling.

Statens vegvesen skriver at de har ingen merknader til melding og forslag til utredningsprogram for tiltaket.

Tensio tar uttalelsen til etterretning.

Interesseorganisasjoner og næringsaktører

Allskog SA skriver at meldingen er uklar med tanke på hva oppgraderingsbehovene vil være dersom Haltenbanken ikke skal elektrifiseres, og mener at kapasitet i nettet, innvirkning på strømpris og nettleie samt konsekvenser for landbasert næringsliv ved ulike handlingsalternativer er forhold som må belyses.

Allskog påpeker at en utbygging vil medføre nedbygging og båndlegging av produktiv skog, noe som medfører direkte tap av skogsareal. Allskog forutsetter at grunneiere som avstår grunn eller begrenses i sin næringsutøvelse ytes full erstatning, og at driftsulempere må kompenseres.

Tensio påpeker at de har tilknytningsplikt etter Energiloven § 3-4. De omsøkte tiltakene er derfor dimensjonert for en tilknytning av Equinor sitt landanlegg for Haltenbanken. Tensio vil utrede konsekvensene for nettleie og lokal kapasitet i strømmettet, og det vil bli forsøkt å komme til minnelige ordninger med grunneierne og kompensasjon vil bli beregnet i henhold til overenskomst.

Allstad AS skriver i sin uttalelse at de ønsker å formidle at Allstad bruker standard REN-avtaleverk ved inngåelse av avtaler for denne typen trasévalg. Videre skriver Allstad at de tar forbehold om endelig trasévalg og i hvilken grad denne påvirker deres eiendommer.

Tensio svarer at de tar uttalelsen til etterretning.

Botnan & omegn Historielag ønsker med sin høringsuttalelse å påpeke at den foreslåtte ledningstraseen over Rapfjellet på Otterøya berører syv sentrale sørsamiske kulturminner. De minner om at alle kulturminner lagt inn av Sametinget er automatisk fredet. Botnan & omegn Historielag anmoder benyttelse av eksisterende trasé langs sjø for den nye, oppgraderte ledningen.

Tensio tar uttalelsen til etterretning.

Bymarkas Venner uttaler at dagens 66 kV ledningstrasé fra Namsos S (Skage) til Daltrøa i Namsos er fint lagt i terrenget og lite skjemmende for Namsos bys befolkning og dem som bruker bymarka som turområde. Bymarkas Venner skriver videre at en ny større kraftledning lagt høyere i terrenget enn dagens vil være svært ødeleggende for bymarka i Namsos, da denne vil bli langt mer synlig. De mener derfor at ny kraftledning må legges i dagens 66 kV trasé.

Bymarkas Venner uttaler også at ny Daltrøa transformatorstasjon bør legges midt mellom veien og lysløypa samt noe lenger mot sør enn tiltenkt plassering. Der kan den omkranses av trær for å bli mindre synlig.



Tensio svarer at når det gjelder synlighet i bymarka så henviser de til svar gitt til høringsuttalelsen til Stein Eigil Jørgensen. Videre skriver Tensio at utforming av Daltrøa transformatorstasjon vil bli beskrevet i konsesjonssøknaden og vurdert i KU. De vil tilstrebe å legge ny Daltrøa transformatorstasjon slik at den gir minst mulig negative virkninger i nærmiljøet.

ECO Seafood AS påpeker i sin uttalelse viktigheten av Tensio sitt arbeid med å utbedre og øke kapasiteten i regionalnettet ut til Nærøysund kommune. De skriver at dette tiltaket er avgjørende for vekst i næringslivet i området og for at grønn omstilling skal fortsette.

Tensio skriver at de tar uttalelsen til etterretning.

Folkeaksjonen mot vindkraft i Namdalen (FMVN) skriver at de er negative til utbygging av kraftledninger der målet er å transportere strøm fra vindkraftverk og elektrifisere oljeplattformer med strøm fra land. Videre uttaler FMVN at tiltaket vil føre til store negative konsekvenser for klima og miljø, og samfunnet for øvrig.

FMVN mener at naturkrisen og klimakrisen må ses i sammenheng, og vil derfor advare mot energiutbygginger som krever nye store inngrep i Namdalsnaturen. De skriver videre at planlagt trasé flere steder vil komme i konflikt med bebyggelse og LNFR-områder. FMVN mener at store deler av traseen ikke er kartlagt og at kunnskapsgrunnet dermed er mangelfullt. De skriver at det likevel er kjent at den planlagte traseen vil gå gjennom mange svært verdifulle naturområder.

Tensio svarer at de mener den nye traseen som er meldt vil gi redusert nærføring til boligbebyggelse. Tensio skriver videre at de mener det foreslåtte utredningsprogrammet er dekkende for å gi en god kartlegging- og utredning av virkningene av tiltakene på naturmangfold. Videre skriver Tensio at de ikke har mandat til å ta stilling til formålet med de ønskede nettilknytningene, men vil påpeke at det uansett er nødvendig å reinvestere regionalnettanleggene på grunn av alder og tilstand.

Fosnes Bondelag (FB) behandlet saken i årsmøtet. FB skriver at de er bekymret for at Jøa transformatorstasjon skal legges ned og hvilke eventuelle konsekvenser dette får for befolkningen på Jøa. FB ser at det, til tider, er strømutfall på Otterøya og advarer mot dårlig forsyningssikkerhet.

Tensio skriver at de vurderer ulike alternativer for å styrke forsyningen til Jøa i 22 kV nettet når Jøa transformatorstasjon rives. Tensio sier at det er et mål at forsyningssikkerheten ikke reduseres som følge av rivingen.

Kråkøya Eiendom AS (KE) skriver at de er positiv til arbeidet med nytt 132 kV regionalnett til Ytre Namdal. KE planlegger for bygging av industrielle symbioser på Kråkøya i Nærøysund kommune og gjennom dette tilrettelegge for betydelige klimakutt, sirkulære verdikjeder og grønne industriarbeidsplasser. KE mener det bør bygges dobbeltkurs med 132 kV helt frem til Rørvik transformatorstasjon, da dette vil understøtte Equinor sine behov, men også etablering av industri som både har et stort kraftbehov og ytterligere lokal kraftproduksjon i årene fremover. Videre skriver KE at arealinngrepet i prosjektet vil bli redusert dersom Equinor sin landstasjon ikke etableres i Tømmervika. KE trekker også frem muligheten til å utnytte kjølevann fra Equinor sin transformator dersom den etableres på Kråkøya.

Tensio svarer på uttalelsen med at de mener at behovet for 132 kV dobbeltkurs mellom Hundhammarfjellet og Rørvik hovedsakelig er styrt av hvor Equinor velger å etablere landstasjonen for forsyning av Haltenbanken. Begrensningen for forsyning til Kråkøya vil være de to sjøkabelstrekningene over Folda og over Nærøysundet. Ved ytterligere lastvekst ut over kapasiteten som er gitt av disse begrensningene bør det vurderes en redundant 132 kV forsyning ved at dagens 66 kV forbindelse mellom Nedre Fiskumfoss og Saltbotn oppgraderes til 132 kV.



Namdal Næringsforening uttaler at de støtter tiltak som fremmer regional utvikling og at tiltaket er viktig for å styrke strømmettet i regionen. Videre skriver de at det er avgjørende at prosjektet gjennomføres på en måte som tar hensyn til lokale næringsinteresser. Namdal Næringsforening oppfordrer til at det legges til rette for bruk av lokale leverandører, at det tas hensyn til bedrifter som kan bli berørt av arealbruk og drift, og at det sikres en rettferdig kostnadsfordeling for å unngå unødvendige belastninger på lokalt næringsliv i form av økte strømpriser.

Tensio er enige i at det meldte tiltaket er svært viktig for å styrke strømforsyningen i området. Utførelsen av utbyggingen vil bli lagt ut på anbud, men det er naturlig at lokale entreprenører og næringer vil bli benyttet i stor grad. I den grad tiltakene påvirker nettleia vil det gjelde for alle kunder i hele Tensio TN sitt område (gamle Nord-Trøndelag fylke), det vil ikke være lokale virkninger på strømprisen kun i Namdalen.

Namdalskysten Næringsforening (NN) skriver i sin høringsuttalelse at foreløpig konsekvensbeskrivelse og forslag til utredningsprogram er grundig og oppfyller myndighetenes krav til utredning av påvirkning på natur, miljø, beboere og naboer. NN påpeker at dagens regional- og transmisjonsnett er fullt utnyttet i området. NN ønsker å understreke viktigheten av at utredningsprogrammet også fokuserer på lokal og regional næringsstruktur, herunder mulige økonomiske ringvirkninger av en etablering.

Tensio skriver at de er enige i at en fornying og forsterkning av regionalnettet i området vil være svært viktig for næringsliv og verdiskaping i området og en nødvendighet for økt elektrisk forbruk og produksjon.

Naturperler i Namsos skriver at ny kraftledning slik den er foreslått i meldingen vil være svært ødeleggende for friluftslivet i Namsos og mener at den må legges i eksisterende 66 kV trasé gjennom bymarka i Namsos og videre vestover.

Tensio refererer til svar gitt til høringsuttalelsen til Stein Eigil Jørgensen

Voengel Njaarke reinbeitedistrikt (VN-RBD) uttrykker i sin høringsuttalelse bekymring over prosessen, meldingen og forslag til utredningsprogram.

VN-RBD uttaler at Tensio sin prosess angående reindrift ikke har vært bra. Distriktet skriver at de ikke har tillit til valgt utreder og de synes det er beklagelig at Tensio har valgt en utreder uten å ha hatt dialog med reindriftsnæringen. Videre skriver de at det kreves spesiell reindriftsfaglig kompetanse i dette område, noe valgt utreder ikke innehar. Distriktet har krevd å få oppnevnt en annen utreder som begge parter har tillit til, uten at tiltakshaver har godtatt dette. VN-RBD skriver at de krever en ekstern vurdering av konsekvensutredningen (KU) for reindriften, noe tiltakshaver ikke har akseptert. Distriktet har derfor vært avventende med å delta i KU-prosessen inntil det garanteres for at KU skal gjennomgå ekstern vurdering.

Distriktet skriver at de er sterkt presset av mange inngrep i beiteområdene og frykter at ny kraftledning vil føre til ytterligere utfordringer for reindriften. Videre er meldingens beskrivelse om reindriftens årstidsbeiter basert på reindriftskartet, som er mangelfull. Den beskriver blant annet at flere viktige flyttleier berøres, men slår feilaktig fast at ingen trekkleier blir berørt. Dette er svært problematisk for reindriften. Generelt er vinterbeiteområdene en minimumsfaktor for distriktet, og distriktet opplever stort inngrepspress i sine områder.

VN-RBD har i høringsuttalelsen og i konsultasjon med NVE pekt på konkrete geografiske områder hvor næringen opplever problemer. Dette gjelder flyttsystemet på Varøya med avgreininger mot nord, sør og øst som i dag er en flaskehals bl.a. på grunn av nylig utbygget næringsarealer i



flyttleia. Distriktet mener en ny og større ledning vil ha negative konsekvenser for driving av rein gjennom dette området og krever utredning av kabel her. Distriktet mener også at ny og større ledning lenger inne på land fra Ekonbukta til Valevågen, sett i sammenheng med Hundhammarfjellet vindkraftverk, vil ha negative konsekvenser for næringen ved flytting av rein gjennom dette området. Distriktet mener at det beste her vil være å bygge ny ledning i samme trasé som dagens 66 kV-ledning.

VN-RBD mener at utredningsprogrammet ikke er dekkende og har følgende kommentarer:

- Det må vurderes flere alternativer.
- Krever at jordkabel vurderes som et alternativ for å minimere negative konsekvenser.
- Den samlede konsekvensen for reindriften må vurderes (elektrifisering av Haltenbanken samt alle planlagte, omsøkte og eksisterende inngrep i området).
- En utredning må stille krav til at reindriften tradisjonelle og erfaringsbaserte kunnskap legges til grunn i fastsettelse av influensområde, vurdering av verdi, påvirkning og vurdering av konsekvens.
 - Krav om ekstern vurdering av KU.
 - Distriktet mener at Statens vegvesen sin metodikk slår svært feil ut i forhold til reindrift i dette området.

Tensio skriver at de har informert reinbeitedistriktene om at arbeidet med konsekvensutredning går parallelt med behandling av meldingen for å spare tid. Selve prosessen har fulgt vanlig KU-fremdrift og de krav som SV 2018 (oppdatert i 2021) stiller. Begge de berørte reinbeitedistriktene har blitt forsøkt inkludert i utarbeidelsen av utredningen, både når det gjelder arealbruk, konsekvenser og avbøtende tiltak. Voengel Njaarke har imidlertid ikke ønsket å delta ifølge Tensio. Dette til tross for at distriktet ble kontaktet flere ganger i perioden mai-oktober 2024, i tillegg til dokumentert kontakt ble det flere ganger også forsøkt å nå begge distrikter på telefon. Advokaten til Voengel Njaarke, samt NRL, ble også kontaktet for å få til en dialog uten at dette hjalp. Reinbeitedistriktet har etter Tensio sin vurdering hatt god tid til å komme med innspill eller diskutere arealbruk/konsekvenser/avbøtende tiltak. Utreder har nevnt spesifikke avbøtende tiltak, inkludert hvilke endringer på selve ledningstraseen som vil være avbøtende. Utreder har forklart at mandatet til utreder står i meldingen som har blitt innsendt (i meldingen foreslår full utredning av fagtema reindrift, etter nyeste metodikk). Det er riktig at vi har sagt at det er alternativene som står i meldingen som vil bli utredet, men vi har også opplyst at utbyggerne (og utreder) er interessert i informasjon om eventuelt andre alternativer/justeringer av trasé. Når det gjelder de krav som reindriften har stilt, mener vi det kan bli problematisk for uavhengige utredninger hvis reindriften skal kunne legge ned "veto" mot hvem som utfører utredningene. Reinbeitedistriktene har bedt om innsyn i et forprosjekt som var utarbeidet for internt bruk i Tensio som underlag for trasevalg og stasjonsplasseringer i meldingen. Tensio har ikke utlevert dette siden det var ment for internt bruk og delvis inneholder kraftsensitiv informasjon og delvis er bygget på tekniske valg som senere ble endret. Forprosjektet kan derfor ikke utleveres uten videre og det er heller ikke representativt for valgene som ble gjort i meldingen og kan gi feil inntrykk av vurderingene som ligger til grunn. Tensio anser at meldingen gir et godt grunnlag for diskusjon rundt utredningsprogram og alternative løsninger og at dette er første trinn for involvering i konsesjonsprosessen etter forskrift om konsekvensutredninger. Reindriften har fått oversendt utkast til konsekvensutredning til gjennomsyn fra utreder og det er oppfordret til å kommentere dersom de mener noe er feil. Tensio har, i samarbeid med Equinor, i tillegg tilbudt reindriften å få gjennomført en tredjepartskontroll på reindriftnutredningen, men distriktene har foreløpig ikke villet svare på om de anser det å være en



god løsning. Tensio og Equinor vil likevel forsøke å få gjennomført en tredjepartskontroll siden vi mener at det vil være positivt for å sikre kvaliteten på utredningen.

Årjel Njaarke reinbeitedistrikt (ÅN-RBD) uttrykker i sin høringsuttalelse den samme bekymring over prosessen, meldingen og forslag til utredningsprogram som Voengel Njaarke reinbeitedistrikt (VN-RBD). På bakgrunn av representativ lik høringsuttalelse fra ÅN-RBD som fra VN-RBD henviser NVE til VN-RBDs høringsuttalelse over.

Det er likevel noen forskjeller i de to uttalelsene, og de respektive konsultasjonsmøtene, som går på konkrete geografiske områder. For ÅN-RBD gjelder dette spesielt ny trasé mellom Namsos S og Daltrøa (alt. 1.1.A og 1.1.B) som vil komme nærmere deres områder. De frykter at ny og større ledning vil ha negative konsekvenser for reinen da dette er noe de har erfart fra områder lenger øst. Gjelder spesielt om ledningen kommer nært bakken.

Generelt skriver ÅN-RBD at de er imot en oppgradering av ledningen som er under planlegging.

Tensio skriver i sitt svar at de henviser til svar på Voengel Njaarke reinbeitedistrikt sin høringsuttalelse.

Andre

Tone Aftret og Torger Gjeving er beboere i Daltrøa, og skriver i sin høringsuttalelse at de er positive til at eksisterende kraftledninger flyttes mot Granåsen samt at det bygges ny Daltrøa transformatorstasjon på ny plassering. Aftret og Gjeving ønsker ikke at det vurderes eventuelle andre alternativer for plassering av ledninger og transformatorstasjon.

Tensio skriver at de tar innspillene til etterretning og mener de er i tråd med innsendt melding.

Arnstein Berg skriver at ledning i ny trasé over sin eiendom vil få driftsmessige og økonomiske konsekvenser for han. Berg antar at normal gårdsdrift, med utkjøring av gylle med kanon, blir umulig å gjennomføre på bratt innmark og beite. Videre skriver Berg at kostnader til kunstgjødsel og kjøreskader blir større samt at tømmervolum og tømmerpris blir mindre. Berg skriver også at salg av jaktrettigheter på hans grunneiendom vil forringes.

Tensio svarer at det er vanskelig å unngå at det blir negative virkninger av en ny ledningstrasé, men utredningsprogrammet vil vurdere konsekvensene for landbruket i området.

Arnstein Hallager Berg skriver i høringsuttalelsen at den nye traseen vil komme i veien for utsikten fra huset sitt, på Berg 59, til Liakammen og Lindsethaugan. Hallager Berg skriver at ny trasé også vil ha skjemmende effekt på turstien fra Berg på grunn av stygge, bråkende og strålende monstermaster. Han er i tillegg bekymret for påvirkningen på Orrfugl og faren for kollisjon med ledninger for storfugl. Hallager Berg mener at ledningen bør graves ned.

Tensio svarer at ledningen vil ligge i større avstand til boligen på Berg 59, men noe høyere i terrenget og med høyere master. Imidlertid er det en del skog som vil kunne skjerme for mastene. Tensio vil vurdere å gjøre en visualisering av ledningen sett fra Berg 59. Generelt er ikke Tensio kjent med at det er støy fra ledninger på dette spenningsnivået (132 kV) i normal drift. I henhold til "Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)" er det i normal drift kun 300 kV og 420 kV som produserer hørbar støy. Vedrørende stråling forholder Tensio seg til retningslinjer fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, DSA. I følge DSA er det ikke skadelig å bo eller være nært høyspentanlegg, se også <https://dsa.no/straum-og-hogspent>. Kabling av ledningen vil ha en



meget betydelig merkostnad og er ikke i samsvar med praksis for bygging av ledninger på dette spenningsnivået.

Kristian Børstad er beboer i Daltrøa og skriver at han forventer at Havikvegen blir oppgradert i forbindelse med bygging av ny Daltrøa transformatorstasjon. Børstad mener at det må sørges for asfaltering og gang/sykkelvei i hele veiens lengde.

Tensio skriver at transportveier og trafiksikkerhet i forbindelse med anleggsfasen for bygging av ny Daltrøa transformatorstasjon vil bli beskrevet i detaljplan og i risikoanalyser. Nødvendige tiltak for å sikre en god gjennomføring av transportbehovet, både materiell- og persontransport i anleggsfasen vil bli gjennomført. *Tensio* kan ikke gå inn på en vurdering av konkrete tiltak på dette stadiet i planleggingen (meldingsfase), men det er et svært viktig punkt som tas opp i uttalelsen.

Hege Derås (på vegne av Cesilie Sørvig og Benedicte Sørvig) skriver i uttalelsen at tiltaket berører eiendommen Survika (38/1) på Otterøya i Namsos kommune. Derås skriver at forslag til ny trasé vil komme i konflikt med uberørt natur og naturlandskap, vilt, skog og verneverdige arter. Ønsker at den opprinnelige traseen langs sjø fortsatt benyttes og at det vurderes tiltak for å gjøre mastene mindre synlige.

Tensio tar innspillene til etterretning og mener utredningsprogrammet vil dekke alle punktene som høringsuttalelsen tar opp.

Ronny Gangstø og Jannike Eilertsen er naboer til eksisterende Daltrøa transformatorstasjon og ønsker å kjøpe veien når gammel stasjon er revet. Gangstø og Eilertsen skriver videre at de er bekymret for trafiksikkerheten under anleggsarbeidet, og at en oppgradering med tanke på myke trafikanter må skje.

Tensio svarer at de ikke har tatt stilling til videre bruk av tomten de eier ved eksisterende transformatorstasjon på Daltrøa og vil komme tilbake til dette. Det er en relativt stor tomt som i dag ikke er bebygd og som det kan være aktuelt å bruke som riggplass ved bygging av ny transformatorstasjon. Detaljplanen som skal utarbeides før oppstart av anleggsarbeidene vil utrede anleggsfasen og dette med transport og trafiksikkerhet er et svært viktig tema også for *Tensio*.

Ragnhild Eidshaug har sendt inn sitt leserinnlegg fra Namdalsavisa med tittelen «Jeg er ikke interessert i å være med på et spleiselag!». Eidshaug foreslår at Equinor og NTE Energi AS & co. betaler for oppgraderingen av kraftledningen.

Tensio skriver at strømmettet er et spleiselag mellom alle brukere som har nytte av strømmettet og følger av nasjonale regler som ikke er en del av denne meldingshøringen. Alle nettkundene i *Tensio* TN (både produsenter og forbrukere) må derfor betale sin rettmessige andel i nettleie, og fordelingen av disse andelene på den enkelte kunde følger også av nasjonale regler. Ifølge NVE vil nettleia i Norge øke med 20-30% i årene som kommer. For en normalhusholdning i Nord-Trøndelag med forbruk på 16 000 kWh vil NVEs anslag (30% økning lagt til grunn for beregningen) bety en årlig nettleieøkning på opp mot 4 500 kr frem til 2030. Det er viktig å understreke at det ikke er investeringene i dette prosjektet alene som bidrar til denne økte nettleia. I NVEs beregninger er det også lagt til grunn en lang rekke andre investeringer i strømmettet for anslagene om 20-30% økning i nettleia frem til 2030.

Grunneiere og nærboere på Nordal (Aleksander Elden Nordal, Fartein Alver Nordal, June Marken Nordal, Knut Skogmo og Reidun Elden) skriver at eksisterende 66 kV trasé må benyttes da dette vil gi minst miljøavtrykk. De mener at ny trasé vil gi stygge arr i naturen og vil kreve store skogsarealer med god bonitet. Grunneierne er også bekymret for flysikkerheten og hensynet til reindriften om ny trasé blir benyttet. Videre ser de tiltaket i sammenheng med utbygging av



vindkraft og elektrifisering av norsk sokkel, og stiller spørsmål ved nødvendigheten av tiltaket. De mener det vil være viktigere å satse på energieffektivisering fremfor utbygging av mer kraftproduksjon med henvisning til FN sine bærekraftsmål.

Tensio svarer at de mener den nye traseen forbi Nordal vil bli lite synlig for beboerne på Nordal. Konsekvensene for skogbruk vil bli kartlagt i konsekvensutredningen og Tensio vil kompensere for tapt skog i henhold til overenskomst. Tensio mener at den nye traseen ikke gir økt arealbehov siden man samtidig frigjør eksisterende trase og unngår flytting av gjenværende 66 kV ledning for å evt. gi plass til ny 132 kV ledning i eksisterende trase. Hvorvidt elektrifisering av sokkelen og tilknytning av ny vindkraft er nødvendige og nyttige formål er en diskusjon som Tensio ikke vil gi seg inn på, men minner om at Tensio har tilknytningsplikt i henhold til energiloven § 3-4.

Grunneiere på Strandval (v/Per Arne Sørli /med flere) skriver i høringsuttalelsen at det ønskes etablert dialog mellom grunneierne og utredningsansvarlig instans i den videre prosessen av tiltaket slik at deres synspunkter blir tillagt vekt.

Grunneierne ønsker ikke ny ledning i eksisterende trasé forbi Valvågen (alternativ 1.3.B) og ber om vurdering av kabel for strekningen Ekornbukta, alternativt Valavika–Strand transformatorstasjon. Grunneierne har laget forslag til alternativ trasé som kan ses i figur under. Her er stiplet blå linjer deres alternative forslag.



Grunneierne ber om at konsekvenser for fuglelivet, ved bygging av dobbeltkursledning sammenlignet med enkeltkursledning, må vurderes i konsekvensutredningen. Sangsvaner trekker mellom Valvågen og jordene ved Lauga på vår- og høsttrekket og vil bli berørt av luftledningen her. Videre etterlyser de informasjon angående magnetfelt og stråling i meldingen.

Grunneierne ber om en detaljert utredning av verditap på eiendommer som vil grense tett opp til foreslått traséalternativ 1.3.B, samt en utredning av en sjø- eller jordkabeløsning dersom traséalternativ 1.3.B fortsatt er aktuelt.



Tensio opplyser, i sitt svar, at alternativ 1.3.B ikke lenger vil bli vurdert. Tensio vil derfor ikke søke konsesjon for alternativ 1.3.B i den videre prosessen med tiltaket.

Sturla Hestø, som er grunneier på 18/5 og 6 i Namsos kommune, skriver at den foreslåtte traseen vil legge beslag på dyrka mark og høyproduktiv skog på hans eiendom. Hestø mener det ikke vil være noe problem å benytte eksisterende trasé og uttaler et ønske om det.

Tensio skriver at de vil så langt det er mulig unngå mastefester på dyrkajord og håper å unngå det på 18/5. Konsekvensene for skogbruk vil bli kartlagt i konsekvensutredningen og Tensio vil kompensere for tapt skog i henhold til overenskomst. Tensio mener at bygging parallelt med eksisterende trase på kort sikt vil gi større arealbruk siden det da vil bli stor avstand mellom gjenværende 66 kV ledning og ny 132 kV ledning.

Stein Eigil Jørgensen skriver i sin høringsuttalelse at han mener den nye kraftledningen må følge den nåværende traseen fra Åsheim/Heiabakken til Daltrøa for å unngå å ødelegge mye av bymarka i Namsos og områdene rundt byen. Jørgensen skriver at planlagt ny ledning, opp på toppene av bymarka, vil bli mye mer synlig og vil føre til at store mengder skog vil måtte ryddes i et urørt område.

Tensio tar innspillet til Jørgensen, og flere andre høringsinstanser, knyttet til traseer i området Heiabakken–Daltrøa til etterretning og vil i arbeidet med konsesjonssøknad også vurdere andre traséalternativer i dette området.

Christine Klykken påpeker i sin uttalelse at forslått trasé gjennom Namsos vil medføre en forringelse av et svært viktig friluftslivs- og naturområde i Namdalen. Klykken mener at ny ledning må bygges i eksisterende 66 kV trasé og at kostnadene bør, i størst mulig grad, dekkes av oljenæringen.

Tensio refererer til deres høringssvar gitt til Stein Eigil Jørgensen i forbindelse med trasé gjennom Namsos. Tensio skriver at det er et stort behov for reinvestering av eksisterende regionalnettstruktur i Namdalen. Dagens regionalnett som søkes reinvestert er utrangert og har ikke kapasitet til behovene for elektrisk kraft i næringslivet i området, dette gjelder ikke bare oljenæringen og vindkraftverk. Kostnaden for utbyggingen vil bli fordelt på aktørene som utløser investeringen basert på gjeldende forskrifter for beregning av anleggsbidrag.

Esquil Leirbekk er grunneier på 245/8 i Namsos kommune. Leirbekk skriver at han forutsetter at ny kraftledning ikke får mastepunkt på sin dyrkede mark.

Tensio svarer at de vil unngå mastefester på dyrket mark så langt det er mulig. Plassering av mastepunkt er foreløpig ikke vurdert, men det er startet grovprosjektering som vil gi svar på dette før konsesjonssøknaden sendes inn. «»

Øyvind Rønningen skriver at han er grunneier (32/11 i Nærøysund kommune) og nærmeste nabo til planlagte Abelvær/Tømmervika transformatorstasjon, Han ønsker å bli involvert og hørt i prosessen. Rønningen ønsker at plassering av stasjonen ikke kommer i konflikt med visuelle virkninger, støy, skogsvei, dyrket mark, tursti og fremtidig økonomiske tap.

Tensio svarer at plassering av transformatorstasjonen på Abelvær er knyttet opp mot landanlegget til Equinor. Siden planene for landanlegget så langt ikke er konkretisert, har også plassering av ny transformatorstasjon vært foreløpige og lite gjennomarbeidet. Tensio ønsker å involvere grunneier i plassering av transformatorstasjon og forventer også at det også gjelder hele prosessen med plassering av landanlegget til Equinor.



Gunnar Sellæg er grunneier på 18/2 i Namsos kommune og uttaler seg her negativ til etablering av ny trasé (alternativ 1.1.A og 1.1.B) da dette vil legge beslag på mye areal på hans eiendom. Sellæg skriver at ny kraftledning bør følge samme trasé som eksisterende 66 kV ledning om da ikke eksisterende ledning rives.

Tensio skriver at eksisterende trasé mellom Urdfjellet og Ålbergfjellet består av to 66 kV ledninger og en 22 kV ledning. Det er den midterste ledningen (66 kV Namsos S-Daltrøa) som skal erstattes. Det er ikke plass til ny ledning i eksisterende trase her uten å flytte enten 22 kV ledningen eller 66 kV ledningen Namsos S-Namsos.

Atle Sitter skriver i sin høringsuttalelse at de fremlagte planene om ny kraftledning fra Skage til Namsos vil bety uforholdsmessig store naturinngrep. Sitter skriver at ny trasé vil ødelegge turområder og ha konsekvenser for plante-, dyre- og fugleliv. Sitter ønsker at man bruker eksisterende trasé for den nye ledningen.

Tensio svarer at virkninger av kraftledningen på landskap, friluftsliv og naturmangfold vil inngå i konsekvensutredningen.

Bjørn Olav Svedjan er beboer på Otterøya og skriver at han er imot etablering, i et slikt omfang som planlagt, av kraftledning og ny transformatorstasjon i Namsosområdet. Svedjan er bekymret for ørnebestanden og for å miste tur-, fiske- og jaktområder samt økte private kostnader i forbindelse med tiltaket. Svedjan skriver også at elektrifisering av sokkelen bør gjennomføres ved produksjon på feltene.

Tensio svarer at virkninger av kraftledningen på muligheten til å drive fangst og friluftsliv i området vil bli utredet i konsekvensutredningen, men Tensio forventer ikke at kraftledningen har konsekvenser ut over det visuelle. Tensio har ingen kommentarer til hvordan elektrifiseringen av sokkelen skal foretas ut over at selskapet har tilknytningsplikt i regionalnettet for tiltak som ønsker det, og at tillatelse til elektrifisering av sokkelen med kraft fra land krever myndighetsgodkjenning i en separat prosess. I forhold til kostnader for strømkundene av tiltaket vil det være regulert av lover og forskrifter og der har Tensio ingen påvirkning. På grunn av alder og tilstand på nettanleggene som skal erstattes samt stor vekst i næringslivet i området ville det uavhengig av formålene som direkte utløser utbyggingen vært nødvendig å reinvestere i nettet. Selskapene som tilknyttes det nye nettet vil betale anleggsbidrag beregnet iht. forskrift og slik sett ta sin del av kostnaden.

Stephanie Zühlke har i høringsuttalelsen stilt spørsmål om det tas hensyn til FNs bærekraftsmål 12 og 15 i forbindelse med bygging av ny Daltrøa transformatorstasjon. Zühlke skriver at ny stasjon er tatt på et spekulativt grunnlag da Ytre Vikna 2.0 og elektrifisering av Haltenbanken ikke er vedtatt enda. Videre skriver Zühlke at ny Daltrøa transformatorstasjon vil føre til negative konsekvenser for natur og dyreliv, helse og rekreasjon og vil være i strid med FNs bærekraftsmål 3. Zühlke stiller også spørsmål angående anleggstrafikk, støvforurensning og undergrunnens stabilitet samt Namsos kommunes bidrag til prosessen.

Tensio skriver at de er forpliktet til å følge FNs bærekraftsmål, spesielt mål 12 (ansvarlig forbruk og produksjon) og mål 15 (liv på land). I forbindelse med den planlagte nye kraftledningen, som i stor grad vil parallellføres med eksisterende 66 kV kraftledning, har vi tatt flere hensyn for å minimere miljøpåvirkningen. Ved å parallellføre den nye kraftledningen med den eksisterende 66 kV kraftledningen, reduserer vi behovet for nye inngrep i naturen. Dette tiltaket er i tråd med bærekraftsmål 12, som fremmer effektiv bruk av ressurser og reduksjon av miljøpåvirkning. Planen om å rive eksisterende 66 kV kraftledning og transformatorstasjonene Daltrøa, Jøa og eventuelt Strand, er et tiltak for å redusere visuell og fysisk påvirkning på landskapet. Dette er også i tråd med



bærekraftsmål 15, som fokuserer på å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer. Det er viktig å understreke at utbyggingen av Ytre Vikna og Haltenbanken er underlagt politiske beslutningsprosesser. Tensio er ikke en part i disse beslutningene, men vi forholder oss til de retningslinjer og vedtak som blir fattet. Ny Daltrøa transformatorstasjon er et tiltak som er uavhengig av disse prosjektene siden den også må reinvesteres på grunn av tilstand og alder samt at den ligger på ustabile masser på dagens plassering. Tensio er svært opptatt av å ivareta miljøet og det biologiske mangfoldet i områdene vi opererer i. Vi er klar over at den unge skogen som vil bli berørt av byggingen av den nye transformatorstasjonen, er hjem til et mangfold av dyreliv, inkludert flaggermus, elger, rådyr og mange innfødte fuglearter. Før vi går videre med prosjektet, gjennomfører vi omfattende miljøvurderinger og konsekvensutredninger for å forstå og minimere påvirkningen på det lokale økosystemet. Disse vurderingene inkluderer undersøkelser av hvordan klimagevinsten ved prosjektet kan veie opp for de potensielle ødeleggelsene av nærområdet. Vi samarbeider tett med miljøeksperter og relevante myndigheter for å sikre at alle nødvendige tiltak blir iverksatt for å beskytte dyrelivet og deres habitater. Dette inkluderer vurderinger av alternative løsninger og kompensierende tiltak for å redusere miljøpåvirkningen. Gjennomføring av anleggsperioden, inkludert bruk av lokale veier vil bli vurdert i detaljplanen og nødvendige tiltak for å redusere støy og støyproblematikk vil bli gjennomført, men noe støy må forventes i den perioden byggingen pågår. Ny Daltrøa transformatorstasjon er et tiltak som det vil bli søkt anleggskonsesjon på i henhold til Energiloven § 3.1 og er unntatt fra behandling etter plan- og bygningsloven j. plan- og bygningsloven §1-3. Det betyr at det ikke skal lages reguleringsplan eller gis dispensasjon for slike anlegg og at det ikke kan vedtas planbestemmelser for dem.